JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Europene de SF euROcon '94

Anul IV Nr. 107
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ŞI FANTASY
16 pagini - 250 lei

PREMII, ŞTIRI, REPORTAJE ✦ CRONICI DE CARTE, MUZICA ŞI FILM
✣ MEDALION FLORIN MIRCEA TUDOR ✦
ROBERT BLOCH ✦ NICOLAE ARITON ✦ ISAAC ASIMOV

SPECIAL HORROR

ADRIAN BĂNUȚĂ ȘI A FOST LUNA IANUARIE...

Duminică, 29-01-1995, Casa Armatei din Brăila a fost gazda lansărilor Jurnalului SF (medalion Aurelius Belei) și a cărții „SĂRITORII ÎN GOL" de M. Grămescu.

SPONSORI: Coca Cola, Fundația Cristiana, Editura Nemira Jurnalul SF.

„Dați-mi o machetă și răstorn universul"
Lucian Băbeanu, un Demiurg în deplinătatea forțelor ...creatoare.

Au participat: Mihail Grămescu Lucian Băbeanu Costi Gurgu Vlad Frînghiu Aurel Manole Dragoș Palade Panaite Paraschiv Aurelius Belei Carmen Cozea Marian Coman Alina Leon Gabriel Doagă Mircea Cărbunaru Florin Gheorghiță Cătălin Baciu Reprezentanți ai sponsorilor și ai mass mediei locale.

SPONSORII PRINCIPALI AI CENACLULUI SFera

Marin și Elena Coman Ștefan Olteanu și Tanti Lenuța sau , că să-l parafrazăm pe Tolkien,

ULTIMA CASĂ OSPITALIERĂ

Premiul cenaclului SFera 1994 a fost acordat prozei *„Gînduri și Melci"* - Monica Nicolau

***Premiul juriului* - *„Sinod ecumenic"* Ana Veronica Mircea**

***Nominalizări* *„Rodul"* - Costi Gurgu *„Greerii"* - Adrian Trifu**

Președintele juriului a fost Mihail Grămescu

Aproximativ 60 de persoane au luat, Duminică la ora 14, „cu asalt" Casa Armatei pentru a participa la lansările mai sus menționate.

Am avut surpriza de a-i întîlni pe *Dragoș Palade* (cu niște desene horror pe care Vlad Frînghiu s-a arătat dispus să le achiziționeze) și *PANAITE PARASCHIV* (proaspătul vicepreședinte al FNTSF) membri ai cenaclului din Galați - NOVA 5,5.

Am dus tratative cu *Vlad Frînghiu*, actualul Redactor Șef al SuperNovei, pentru reluarea colaborării.Pentru cei care doresc să se îmbogățească îi informăm că actuala conducere oferă 4000 lei/pagină dactilo standard și 2000 lei/grafică.

Mihail Grămescu este și consilierul editorial al editurilor *Plenița* și *Hyperion* din Craiova. Pe ultima recomandînd-o mass mediei ca fiind una dintre puținele edituri din țară care scot cărți fără greșeli ortografice.

Mircea Cărbunaru a părăsit postul de televiziune *Cony-Sat* în favoarea *Stormului*.

Emisiunea SF de la *Storm* „Conexiuni SF" o puteți urmări în fiecare sîmbătă începînd cu ora 19,30. După toate probabilitățile emisiunea SF a postului *Cony-Sat* va fi preluată de *Marian Coman* - principalul animator al cenaclului *SFera*.

Florin Gheorghiță continuă să realizeze emisiunea *„Cosmoterapia SF"* avînd drept gazdă *Radio Dolly-Do Brăila*. (66,14 Mhz.) în fiecare miercuri între orele 20-21. În cadrul unei emisiuni speciale, emisiuni ce a urmat lansărilor, invitații săi au fost: *Mihail Grămescu* și *Aurelius Belei*.

A apărut primul număr al fanzinului bilingv (român -englez) SFera ce conține povestirea lui Aurelius Belei *Hypnosis*. Deoarece și Supernova i-a publicat în numărul din 25 - 01-ac (SN 64) o povestire, membrii cenaclului au hotărît să declare ziua de 29 ianuarie - *ZIUA LULU*.

Aurelius Belei, Lulu - cum îi spun prietenii, (de altfel ultima proză pe care a scris-o se intitulează *„Spuneți-mi Lulu"*) întreține o strînsă corespondență cu *Christian Martin*, realizatorul fanzinului Temps Tot, cunoscut animator și scriitor de SF canadian.

Recent *Christian Martin* îi mulțumea într-o scrisoare pentru numărul din JSF *integral SFera* pe care îl primise și-l asigura de întreaga lui prietenie.

JURNALUL ®

Editat de: INTACT SF

PREMIILE CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională) CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

Adrian BĂNUȚĂ
(REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuț BĂNUȚĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Cătălin TENIȚĂ,
Florin Mircea TUDOR
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI:

Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector I, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946
Fax-3129945

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*
Culegere: *Steliana NEGHIRLĂ*
Corectură: *Remus CERNEA*
Montaj offset: *Georgiana DUCMAN Mariana SEBE Silvana GREERE*

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 București - România Piața Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor șef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

A POVESTI DE DRAGUL LEGENDEI

În spatele unui text de ficţiune ne-am obişnuit să căutăm şi să descoperim simbolistica unei parabole, cel mai adesea încifrată, a lumii autorului. Caracterul încifrat al naraţiunii fantastice moderne reprezintă, definitoriu, o premiză sugerînd caracterul critic, "primejdios" ca un pamflet mascat, al naraţiunii - fiindcă suspicionea cenzurilor politice ne-a obişnuit să gîndim că este aşa şi nu altfel - cine s-ar strădui să ascundă ceva ce poate fi exprimat şi direct, dacă i-ar sta în putinţă s-o facă.

Prin definiţie şi supoziţie, SF-ul este uneori o parabolă a lumii imperfecte a autorului.

Numai că acest tip de naraţiune fantastică nu reprezintă, de fapt, decît o parte a întregului imaginar al acestei specii literare. Fiindcă fantasticul poate fi uneori şi o formă de expresie *"în sine şi pentru sine"*. Poveşti narate de dragul basmului ca atare.

Acesta este şi cazul heroic-fantasy-ului *Proscrişii* . Compus în stilul tradiţiei populare, cartea este totuşi o creaţie cultă, de autor. Cu personaje de epopee celtică: troli, vrăjitori şi vrăjitoare, elfi, oameni de piatră, zei şi săbii cu puteri magice, naraţiunea captivează prin aventură, dar mai ales prin poeticul straniu al unor personaje de vis.

Există o vîrstă a epopeii fantastice, o vîrstă romantică a visului pur în care copilăria se îmbină cu spiritul critic. Această vîrstă îşi lasă spaţiul magic în sufletul fiecăruia dintre noi. Prin heroic-fantasy, SF-ul, în funciara sa ambiguitate, se înscrie în acea categorie literară menită să satisfacă - respectînd totuşi anumite criterii de creaţie cultă modernă - dorinţa de miraculos care mai dăinuie în sufletul fiecăruia dintre maturii nostalgici ai acestei civilizaţii preponderent realiste în care se trece sfîrşitul de secol XX.

La capătul lumii oamenilor, care hăituiesc relicvele medievale ale altor civilizaţii frizînd straniul şi grotescul, există un *"Zid de Ceaţă"* dincolo de care, într-un palat ruinat, se confruntă, ca nimic mai firesc în planul poemului eroic, două specii de magic: *Caimgormienii* şi oştenii *Armatei Lordului Întunericului*. O spadă fermecată a zeului Vili, rudă a lui Odin, poate decide soarta bătăliei. Cu cît ne apropiem de finalul poveştii, cu atît naraţiunea devine mai intens poetică.

Continuatoarea în proza modernă a tradiţiei romanului cavaleresc şi gestei medievale (poemului eroic epic) - considerate de critică "moarte" de la marele hohot de rîs al lui Cervantes, heroic-fantasyul îşi are marii lui reprezentanţi - mai aproape de mainstream decît de SF: J. R. R. Tolkien şi Michael Ende sînt poate cei mai cunoscuţi, iar la noi Vladimir Colin, ale cărui basme şi poveşti s-au înscris precumpănitor în această categorie de creaţie *(Legendele Ţării lui Vam)*. Probabil că există un apetit specific la fiecare popor pentru creaţiile fantastice. Şi poate că în nici o altă literatură modernă nu există o înclinaţie mai flagrantă spre fabulaţia exotică decît în literatura română unde, mai ales în perioada de teroare comunistă, tot ce nu reprezenta realism socialist căpăta statut de stindard al rezistenţei. Aproape toţi marii noştrii scriitori au şi culegeri sau creaţii originale încadrabile în zona basmului - "eresuri", cum le definea Eminescu.

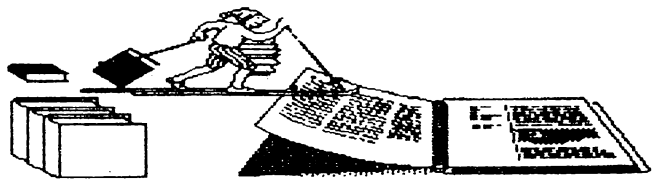

A spune basme. A povesti, uneori de dragul poveştii ca atare. O lume a imaginaţiei pure. Eternul fabulatoriu.

Comentariile anacronice ale lui Clayton dau romanului acestuia cavaleresc o anumită savoare apocrifă la limita naivităţii. Prea intelectual pentru a fi suspectat a viza drept public copiii, prea diafan şi superfluu ca să vizeze speculaţiile paleoastronautice sau literatura SF propriu-zisă, romanul acesta se înscrie în categoria basmului cult modern. De ce atunci heroic-fantasy şi nu basm pur şi simplu? Fiindcă sîntem în spaţiul SFului. De unde se poate observa că uneori categoriile SF "dublează" spaţiile culturale specifice pentru a putea să-şi asimileze categorii mainstream. Ca un compartiment artistic fără istorie ce e, SF-ul descoperă tradiţia redefinind-o din propriul său punct de vedere. Şi poate că în nici o altă secţiune a sa SF-ul nu este mai evident un continuator al romantismului tîrziu ca în heroic-fantasy.

Proscrişii de Clayton Emery , ed. Nemira 1993
traducere Adriana Postolache

LUMEA ANAPODA ŞI PERCEPTELE EI MORALE

Sabia lui Skryling reprezintă o posibilă continuare a poveştii *Proscrişii* . Dar, cel puţin în româneşte, într-o traducere mult mai puţin realizată *(de exemplu, la pag. 98, ultimul paragraf este ilustrativ în acest sens - el este împănat cu dezacorduri gramaticale şi repetă de mai multe ori acelaşi cuvînt în aceeaşi propoziţie sau în propoziţii succesive)*.

Personajelor din *Proscrişii*: Elizbith de Morea, trolului Hathor, elfului Endil şi lui Cal li se alătură tovarăşi şi duşmani noi, într-o confruntare epopeică. Apar elemente noi de peisaj. În primul rînd, atmosfera rustic-medievală a primului roman este înlocuită de hanuri în care se desfăşoară acţiunea. Din punct de vedere stilistic, naraţiunea este concepută ca într-un roman cult, pe mai multe planuri paralele. Pentru a-şi putea exercita această tehnică - apocrifă într-un basm - autorii despart personajele - închizîndu-i pe elf şi pe Bith în castelul lui Murcroft, în vreme ce Cal şi trolul Hathor pleacă în căutarea săbiei salvatoare *Sjonbrand*, făurită de Glasvellir.

Zidul de Ceaţă a fost înlocuit în acest heroic-fantasy de o Negură. Grupului de prieteni li se alătură piticul Gunnar Greybeard ("ghicitorul"), iar armata duşmană, condusă de Schlein - mîna dreaptă a Prinţului Întunericului, este sprijinită de Dragonul Negru.

În drumul lor alături de piticul Gunnar, Cal şi Hathor îl întîlnesc pe Red Beard (Barbă Roşie), Spaima uriaşilor - zeul Thor.

Textul vehiculează cîteva gageturi "miraculoase" - o sticlă care se umple singură cu băutură, animale care înţeleg şi execută comenzile piticului Gunnar (un şobolan şi o vrăbiuţă) ducînd veşti ostaticei Bith şi înlănţuitului elf. Unele găselniţe magice urmăresc, probabil, stîrnirea hazului (asistăm la un... pescuit cu... rădăcini şi pietre drept momeală).

În general, secvenţele cu femeile-trol din Northunderland amintesc de serialul de desene animate de televiziune care folosea cam aceleaşi personaje. În periplul lui, Cal întîlneşte pe Gertie Finnegalkin, femeia-centaur, care îi dă lui Cal sabia şi îl ajută pe Hefdi - regele Skrisung să înfrîngă un balaur cu mai multe capete.

Apoi, cu sabia vrăjită, conform aceluiaşi algoritm din *Proscrişii*, vine, îi eliberează pe cei doi prieteni închişi (cu ajutorul şobolanilor) şi apoi, cu armata deţinuţilor, îi înfrînge pe Orcii care păzesc castelul. Pe de o parte se confruntă forţele magice ale vrăjitoarei Elizbith şi ale Sabiei Sjonbrand - cu puterile magicianului Tellarco şi sfera de cristal a lui Ormoc, din cealaltă tabără, "oficială" dar de rea credinţă. Ormoc, îndrăgostit de Elizbith, refuză să mai dezvăluie lui Schlein unde sînt şi ce fac cei doi urmăriţi.

Morala implicită a textului pare a fi că, într-o lume "pe dos", în care biserica anatemizează în loc să ierte şi să ajute, se produce o inversare a rolurilor binelui şi răului, a bisericii cu erezia.

Ca în orice basm, binele triumfă şi de această dată. Orcii şi armatele Prinţului Întunericului sînt înfrînte de eforturile celor patru eroi şi de sabia minunată, care, însă, ca şi cealaltă, din *Proscrişii*, se pierde, deteriorată în confruntarea cu Dragonul Negru.

Sabia lui Skryling -
de Rose Estes şi Tom Wham
ed. Nemira 1994, traducere Horia Gruşă

Geovaly SRL 1994

PREMIUL, 100000 lei (impozabili), a fost acordat lui *AURELIUS BELEI* preşedintele cenaclului SFera.

De menţionat faptul că firma Geovaly SRL a acordat primul ei premiu - pentru activitate promoţională -Jurnalului SF.

LIVIU RADU

TENTAŢIA ABISULUI NEABIS

Spirit cuprinzător, un Proteu ideatic, Mihail Grămescu ne oferă o culegere de povestiri şi nuvele, în parte inedite, de o varietate ce dovedesc capacitatea şi disponibilitatea de a trata subiecte extrem de diferite. Proze de la SF clasic la hard SF *(în care demonstraţiile se fac riguros, prin formule matematice)*, de la un realism al absurdului la noi mitologii... Jonglînd cu nume ce trezesc în mintea cititorilor anumite conotaţii, dar pe care le foloseşte pentru a exprima idei complet diferite de cele aşteptate de cititor *(Huria nu are nimic de-a face cu huriile islamuiui, Libelungii sînt altceva decît nibelungii, Nike nu-i zeiţa victoriei, Meusa nu-i Medusa etc.)* Grămescu creează lumi aparte, încifrate, pline de subînţelesuri şi profunzimi nebănuite la prima vedere.

SF-ul grămescian reprezintă modalitatea de exprimare a unei gîndiri subtile, a unei filozofii serioase despre lume şi oameni, despre soartă şi sensul existenţei. Rămîi întotdeauna cu senzaţia că trebuie să citeşti textul încă o dată, să-l parcurgi cu mai multă atenţie, pentru că rişti să pierzi ceva esenţial. Iar la o nouă citire vei descoperi, de fiecare dată, ceva nou... Scriitura e atît de frumoasă, curge atît de convingător, încît te captivează şi te face să simţi tentaţia *săriturii în gol*. Pentru a trece dincolo, acolo unde vei găsi înţelegerea...

Domnilor Mihail Grămescu mă complexează groaznic! Încep să înţeleg de ce a fost ucis John Lennon...

Săritorii în gol de Mihail Grămescu;
ed. Nemira 1994

ÎN EXCLUSIVITATE

„Tata este tobă de film!"

Florin Mircea Tudor (n. 1-06-1949) Iaşi.

Absolvent al Facultăţii de Filologie Iaşi. În prezent lector de limba engleză la Universitatea Tehnică-Gheorghe Asachi Iaşi şi director al colecţiei horror - Daemon - la editura Multistar.

Cărţi traduse şi prefaţate:

Graham Masterton - Djin, Ed. Multistar, P. Neamţ, 1992

Len Deighton - SSGB, Ed Multistar, 1993

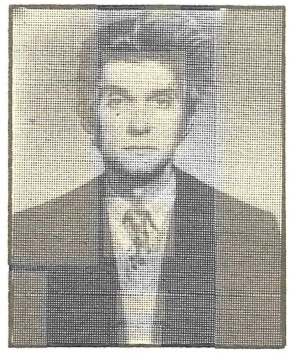

Michael Moorcook- Schenerul gheţii, Ed Multistar, 1993

Graham Masterton - Manitou, Ed. Multistar, 1994 (în colaborare cu Veronica Tudor)

Arthur C. Clarke - Rama II (Multistar)

A publicat peste 130 de articole, recenzii şi Traduceri în Supernova (a fost unul dintre membri fondatori) şi Jurnalul SF.

Autori preferaţi: *James Herbert, Dean R. Koontz, robert Ludlum, F. Paul Wilson, Stphen King, Clive Barker.*

Iubeşte opera italiană.

- Majoritatea fanilor te cunosc ca redactorul şi traducătorul de horror al Super Novei. Eşti un traducător specializat pe horror?

- Nu neapărat, deşi prefer traducerile respective. Traduc cu aceeaşi plăcere SF *(vezi prezentarea în plus „Rama 2", aflată sub tipar)* cît şi thriller *(S.S. GB care deşi a fost publicată în seria de SF de la „Multistar" este de fapt un thriller aparţinînd categoriei „What it")*

- Cum ai ajuns să traduci horror şi cînd? Care a fost prima carte citită , dar prima tradusă?

- Necesitatea traducerii textelor horror s-a ivit brusc prin primăvara lui '91 cînd editura *„Multistar"* se gîndise să lanseze pe piaţă două reviste specializate, una pe SF (coordonată de Adrian Dobrin), cealaltă pe horror (coordonată de mine). Am tradus mult atunci, aveam gata trei numere, dar planul nu s-a mai realizat. Poate în viitor... Mai tîrziu am folosit aceste traduceri în Super Nova. Ceea ce s-a concretizat a fost colecţia de roman horror intitulată *„Daemon"* a editurii *„Multistar"*, colecţie din care au apărut pînă acum două din romanele lui Graham Masterson. Despre prima carte horror citită, treburile sînt mai complicate decît par, avînd în vedere că horrorul poate fi întîlnit adesea şi în policieruri *(să ne gîndim doar la Poe sau la Conan Doyle)* , dar şi în thrilleruri. Poate exista să zicem un *Ludlum* fără unele pasaje horror? Bineînţeles că nu. Vreme de vreo douăzeci şi ceva de ani am citit foarte mult policier şi thriller dar poate că prima carte cu adevărat horror (în afară de *„Dracula"* pe care am citit-o iniţial într-o ediţie incompletă în franceză) au fost de fapt trei - este vorba de trei din cele mai interesante romane ale lui King: *„Carie", „Salem's tot"* şi *„Fire Starter"*. Era pe la începutul anului 1981. În ceea ce priveşte prima traducere a unui roman, acesta a fost *„Djin"*, în 1992.

- Cum s-a realizat colaborarea cu „Multistar" şi „SuperNova"?

- În condiţii optime deşi cu regretul că nici pînă astăzi genul horror nu este acceptat şi deci nici gustat de marele public. Colaborarea a fost foarte bună datorită în special redactorului-şef de la *„Multistar"* (Adrian Dobrin) şi colegilor din fosta redacţie a *SuperNovei*. În vreme ce la *„Multistar"* aveam de îngrijit colecţia de carte (traducere + prefaţe) la *SuperNova* domeniul era puţin mai larg - recenzie de carte străină pe profil, articole critice referitoare la activitatea unor mari scriitori, traduceri de texte, din cînd în cînd o rubrică de film horror iar în ultimul timp o *incursiune în istoria literaturii horror.*

- Ce părere are soţia ta despre horror?

- Că este un gen foarte dinamic şi fascinant. În plus pot să mai adaug că soţia mea este cel mai bun colaborator în domeniu.

- Veronica, ai tradus Manitou împreună cu Florin cum a decurs colaborarea ?

- Cred că sînt cel mai exigent critic al lui Florin! De aceea apar ca redactor la toate cărţile. Se întîmplă să discutăm un paragraf minute în şir uneori în contradictoriu, încercînd să păstrăm ideea originală, dar să sune românește.

Mijloacele de traducere diferă de la autor la autor. Una e să traduci A. Clarke, ale cărui fraze sînt visul oricărui autor de manuale: clare, concise şi la obiect - aici problema este să ai temeinice cunoştinţe tehnice - şi alta să traduci, spre exemplu, Stephen King, care pe lîngă faptul că impune din start prin aura numelui său, creează expresii noi în limba engleză, face jocuri de cuvinte, ce îţi solicită imaginaţia şi creativitatea. *(Florin este de formaţie filolog, iar Veronica inginer aşa că dificultăţile tehnice se rezolvă în familie. Nn)* Orice traducător se confruntă cu capcane lingvistice aşa cum bine a remarcat Ştefan Ghidoveanu recent: *„Dom-le ţi-au scăpat nişte fraze cu topică englezească!"*

Este perfect adevărat! Un bun cunoscător de limbă străină ajunge să gîndească în limba respectivă şi aici intervine redactorul (mea culpa) - rolul lui (al redactorului) este să „românizeze" textul acolo unde este cazul. Şi mai intervin desigur şi probleme de gramatică, ortografie etc. Aici un rol major revine editorului şi tehnoredactorului: căci degeaba se străduie traducătorul să prindă spiritul unei creaţii, dacă de sub tipar iese o „producţie" fără liniuţe de despărţire, fără virgule, cu litere culese aiurea! Din păcate exemplele de acest gen sînt nenumărate în presa contemporană. *(Părerea mea, ca tehnoredactor, este că de corectură se ocupă corectorii. Nn)*

- Există un horror românesc?

-Întrebarea este mai mult retorică. Pentru bunul motiv că horrorul românesc nu există. Şi nu există atît din cauze obiective cît şi subiective. Poate cea mai importantă este faptul că horrorul a fost o literatură „interzisă" înainte de '89. Foarte puţini aveau acces la creaţiile maeştrilor precum Stephen King sau James Herbert; nu exista o minimă informaţie în domeniu (de fapt ea nu e nici astăzi), cărţile în engleză sau franceză circulau extrem de greu şi pe sub mînă. Toate acestea au făcut ca marele public să nu aibă habar de adevăratul gen horror. Cînd după '91 o serie de edituri (*Nemira, Baricada, Multistar* ect.) au început să lanseze pe piaţă titluri horror au avut surpriza să se lovească de reticenţa publicului provenită dintr-o inhibiţie sau chiar dintr-o falsă pudoare ca să nu mai vorbim de atitudinea rece care încă o mai suportă această „subliteratură" cum o numesc ei. Au existat şi la noi o serie de încercări originale - povestiri (publicate prin reviste precum *„Dracula"* - Bacău sau *„Vampirii"* - Codlea) sau chiar romane publicate fie sub nume real, fie sub pseudonim „Saxon". Dintre ultimile texte citite de nuanţă horror pot menţiona *„Mîinile lui Solomon"* de LIVIU SURUGIU sau *„Podul"* de FLORIN POPESCU, ambele premiate la concursul organizat de fosta redacţie *SuperNova*. Precis mai sînt şi alţii, tot tineri însă nu suficient de cunoscuţi mai ales din cauza acelui impediment major care este circulaţia extrem de proastă a revistelor şi uneori a cărţilor. Aşa se face că nu prea se ştie ce se tipăreşte în *Timişoara, Cluj sau Bucureşti.*

- SFaturi?

- E greu să recomanzi ceva, fiindcă se consideră că-ţi dai aere. De aceea încerc să fac o prezentare a genului care i-ar putea ajuta pe cei interesaţi. Horrorul nu invită aşa cum se crede la violenţă, el nu face decît să ilustreze o realitate a vieţii care există de cînd lumea, fie că ne place sau nu. Ba chiar, oricît ar părea de ciudat unui neavizat, combate RĂUL. Cunoaşteţi vreo lucrare importantă în domeniu în care acesta să nu fie învins în final? *(Fiinţă răului, ed RAO - da' nu mi-a dat nici un premiu fiindcă am uitat autorul Nn)* În altă ordine de idei orice producţie horror este automat captivantă, dar ea trebuie privită şi în sens metaforic, simbolistic. Trebuie înţeles mesajul, care în esenţă, arată că omul este confruntat în permanenţă cu *RĂUL ETERN*, că el trebuie să găsească resursele interioare pentru a se lupta cu acesta şi a-l învinge.

- Ai un cadru deosebit în care traduci?

- CADRUL: pe birou, rînjind la mine un craniu - Yorik pe care tronează o pisică neagră - Maricica. Pe bibliotecă se află un craniu mai mic din lemn, fixat pe un postament în formă de carte. Între ele un mic schelet din os şi un dragon chinezesc. *(Naturi Nn)*

- Veronica, o ultimă întrebare *cum este omul Florin Mircea Tudor?*

- Mă bucur că m-ai întrebat asta, fiindcă Florin nu s-ar lăuda niciodată. Dealtfel el are atîta profunzime interioară, sufleteaască încît trebuie să-l cunoşti bine pentru a ajunge să-l apreciezi la adevărata valoare. Florin este un erudit în domeniile care-l pasionează: horror, film, muzică de operă. Cea mai pertinentă opinie a fost exprimată de fetiţa noastră - Lucia - cînd avea vreo şase ani: *„Tata este tobă de film!"*

Pe scurt Florin este omul pe care te poţi baza şi pe care ţi-l doreşti alături la nevoie!

A consemnat,
Adrian Bănuţă

Despre Robert Bloch găsiţi amănunte în nr 79 al JSF . „Omuleţii de lut" este o extraordinară povestire despre condiţia creatorului/geniului prin prismă horrorului. Materialul creaţiei - lutul- trimite direct la Demiurg. De altfel personajul principal exclamă la un moment dat : „Sînt Frankenstein!.... Sînt precum Dumnezeu!"

AB

ROBERT BLOCH — OMULEȚII DE LUT

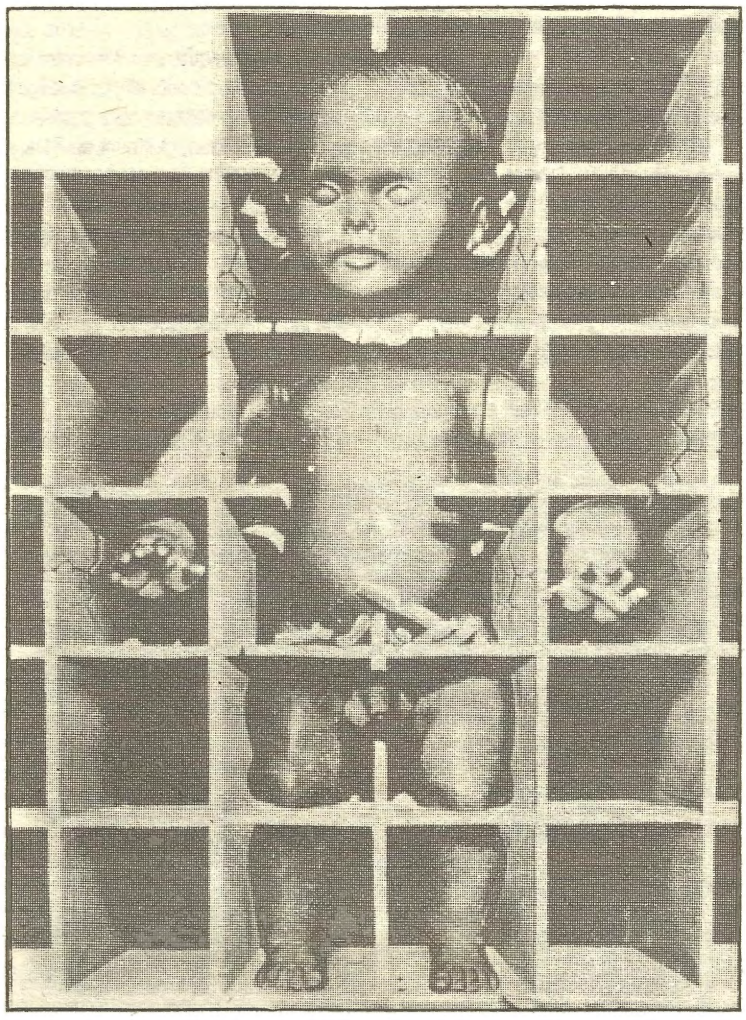

Trecuse deja multă vreme de cînd Colin confecționa mici figurine din lut pînă cînd să-și dea seama că ele se mișcau. Erau ani de zile de cînd acolo în camera sa, utilizînd în tot acest timp sute de livre de material.

Medicii îl credeau nebun - în special doctorul Starr, care de fapt nu era decît un șarlatan și un imbecil. El nu putea să înțeleagă de ce Colin nu mergea împreună cu ceilalți pensionari în atelier pentru a împleti coșuri sau a face scaune de răchită. Această activitate era cel puțin o „terapie profesională" utilă, și nu o absurditate precum modelarea figurinelor de lut. Astfel obișnuia să vorbească doctorul Starr, ceea ce-i producea cîteodată lui Colin o dorință nestăpînită de a-i turti mutra înfumurată: „Auzi, *el* medicl ce glumă bună!".

Colin știa ce face. Odinioară, fusese medic - doctorul Edgar Colin, chirurg - de fapt neurochirurg. Fusese un specialist renumit, o autoritate în domeniul său, pe timpul cînd Starr nu era decît un intern neîndemînatic și irascibil. Ce ironie a soartei! Acum Colin era internat într-o casă de nebuni iar doctorul Starr era gardianul său. Era o glumă sinistră. Dar, deși era nebun, Colin știa mai multe lucruri despre psiho-patologie decît avea să cunoască vreodată Starr.

În timpul războiului, Colin servise la Ypres ca membru al Crucii Roșii; scăpase ca prin miracol nevătămat, dar cu nervii zdruncinați. După ce un obuz explodase lîngă el, aproape orbindu-l, Colin rămăsese în comă la spital, iar după ce-și reveni, i s-a pus diagnosticul de „dementia praecox". Și astfel fusese închis aici sub supravegherea lui Starr.

În momentul cînd se puse pe picioare, Colin ceru niște lut. Vroia să lucreze. Lungile sale mîini osoase, experimentate în delicatele operații craniene nu-și pierduseră nimic din abilitatea lor. Colin știa că nu va mai opera niciodată; el nu mai era doctorul Colin, ci un bolnav mintal. Dar, trebuia să lucreze - simțea în el o dorință aprigă de a duce la bun sfîrșit sarcinile cele mai grele. Cunoștințele sale despre maladiile mintale îi chinuiau sufletul fără încetare - de aceea îi trebuia o ocupație permanentă. Și aceasta era modelarea.

În calitate de chirurg făcuse de multe ori mulaje ale corpului uman, copii după natură care-i ajutau în profesiunea sa. Era o ocupație captivantă, care îi făcea să cunoască la perfecție toate organele și structurile complicate ale sistemului nervos. Acum folosea lutul în aceleași scopuri. Începu prin a modela mici figurine obișnuite, minuscule, avînd o înălțime de aproximativ cincisprezece centimetri; totul era făcut din memorie, cu o mare precizie. Își găsi imediat vocația sculpturii, un talent înăscut la care se pretau de minune degetele sale delicate.

Starr l-a încurajat chiar de la început. Ieșit din comă și din starea de letargie, fusese readus pe linia de plutire de această nouă preocupare. Primii săi omuleți din lut îi aduseseră numai laude. Familia i-a trimis niște bani cu care și-a cumpărat unelte pentru modelat. În scurt timp masa din camera sa se umplu de instrumente specifice unui sculptor. Era o plăcere să mînuiască din nou instrumentarul atît de cunoscut, care de data aceasta nu cuprindea nici cuțite nici bisturie, dar obiecte la fel de minunate - ce tăiau, sculptau și modelau corpurile. Ce contau că erau de lut și nu de carne? La început nu dădu nici o importanță acestui lucru, mai apoi începu să-l obsedeze. După luni de eforturi asidui, Colin devenea din ce în ce mai nemulțumit de munca sa. Îndîrjit, lucra, opt, zece, douăsprezece ore pe zi, dar nu era satisfăcut - figurile sale de-abia terminate, erau transformate din nou în bulgări cafenii pe care-i arunca cu violență pe podea.

Munca sa nu era atît de bună pe cît trebuia.

Figurinele *erau* bărbați și femei în miniatură. Aveau mușchi, tendoane, trăsături omenești, chiar și epidermă și plete minuscule pe care Colin le așeza pe corpurile lor micuțe. Dar la ce serveau toate acestea? O fraudă, o impostură! Pe dinăuntru erau făcuți doar din lut compact, nimic altceva - și pentru el nu era destul. Colin dorea să creeze oameni perfecți în miniatură, și pentru a-și duce proiectul la bun sfîrșit, trebuia să studieze.

Primul său conflict cu doctorul Starr a izbucnit atunci cînd a solicitat niște cărți de anatomie. Starr îi rîse în nas, dar făcu demersurile necesare pentru a obține autorizația forurilor superioare.

Astfel, Colin reuși să reproducă structura osoasă a ființei umane, organele și sistemul foarte complicat de artere și vene. În sfîrșit marele său triumf fu reconstituirea glandelor și a sistemului nervos cu toate ramificațiile sale. Toate aceste operații îi luară cîțiva ani, timp în care Colin făcu și refăcu vreo mie de figurine de lut.

Realiza schelete și apoi introducea organe în corpurile minuscule. Era o muncă delicată, de precizie, absurdă, dar care-l împiedica să gîndească. Ajunsese la așa o măiestrie încît reușea să lucreze și cu ochii închiși. În aceste cazuri, se concentra, făcea schelete din lut și introducea în ele organele aferente, realiza apoi sistemul nervos senzitiv, vasele sanguine, sistemul glandular, epiderma, țesuturile musculare - și asta era tot.

În cele din urmă se apucă să facă materia cerebrală. Studie fiecare circumvoluțiune a creierului și a cerebelului, fiecare terminație nervoasă, fiecare încrețitură a materiei cenușii a scoarței cerebrale. Avea un singur gînd: să studieze, să studieze fără răgaz, fără să țină seama de rîsete, fără să se neliniștească de ceea ce gîndeau alții, fără să-i pese de anii lungi petrecuți în acel ospiciu; să studieze, să studieze fără-încetare, să realizeze figurine perfecte, să fie cel mai mare sculptor al lumii, să fie cel mai mare chirurg al lumii, să fie un creator!

Cîteodată doctorul Starr încerca să-l descurajeze, să-i facă să renunțe la un proiect atît de fantastic. Colin simțea nevoia să-i rîdă în nas. Starr se temea ca această activitate să nu-i agraveze boala. Dar Colin știa că de fapt era singurul lucru care-l mai menținea întreg la minte.

Pentru că în ultimul timp, cînd nu lucra, Colin avea niște senzații ciudate. Obuzul părea să-i explodeze din nou în cap, jucînd tot felul de feste creierului său - îl disloca și-l derula ca pe un ghem de sfoară. Era dezorientat. Uneori i se părea că nu mai este o ființă umană, ci mii de astfel de creaturi; și nu un singur corp, ci o mie de structuri distincte și separate - ca oamenii de lut.

El nu mai era un corp uman unitar - era o inimă, un plămîn, un ficat, o circulație sanguină, o mînă, un picior, un cap - toate distincte și care se disociau tot mai mult pe măsură ce trecea timpul. Creierul și corpul său nu mai constituiau o singură entitate. Totul în el se separa, ducînd o viață autonomă. Nervii nu se mai coordonau, brațul nu mai însoțea întotdeauna piciorul. Își aducea aminte de anii de studii medicale, de informațiile referitoare la viața individuală a fiecărui organ.

Ca să spunem adevărul, fiecare celulă era o unitate separată. Cînd survenea moartea, totul se petrecea treptat. Unele organe mureau înaintea altora, unele impulsuri dispăreau primele, dar acest lucru nu ar fi trebuit să se întîmple în timpul vieții. Totuși această comoție cerebrală, dusese la un rezultat identic, la o separare lentă. Și în fiecare noapte Colin se învîrtea și se răsucea în patul

său, întrebîndu-se în cît timp i se va disocia corpul - disocia cu adevărat - mîinile sale crispate, inima bătînd neregulat şi plămînii astmatici: cînd se vor separa oare exact ca nişte fragmente rupte ale unei păpuşi de lut sfărîmată.

Trebuia să lucreze pentru a nu înebuni. În cîteva rînduri încercase să-i explice doctorului Starr schimbările pe care le simţea în corpul său, cerînd să fie pus sub o observaţie specială - nu pentru propria lui sănătate, ci pentru că se gîndea că ştiinţa ar fi putut cîştiga ceva din datele cazului său, dar de fiecare dată, doctorul Starr rîdea, spunîndu-i că atîta vreme cît Colin era sănătos şi nu manifesta intenţii morbide sau ucigaşe, el nu va interveni. Nebunul!

Colin continua să lucreze. Acum realiza corpuri - corpuri reale. Îi trebuiau cîteva zile pentru a face unul; zile pentru a termina o formă completă cu buzele cizelate , cu delicate şi perfecte structuri auditive şi optice, cu degete minuscule şi unghii bine proporţionate. Dar această muncă epuizantă îl ţinea în viaţă. Ce fascinant era să vezi o masă plină de bărbaţi şi femei în miniatură!

Doctorul Starr nu era de aceeaşi părere. Într-o după amiază el intră în cameră şi-l găsi pe Colin aplecat peste trei mici bulgări de lut, cu o carte deschisă în faţă.

– Ce faci acolo? întrebă el.

– Fac materia cerebrală pentru omuleţii mei, răspunse Colin.

– Materia cerebrală? Oh, Dumnezeule!

Starr se opri brusc. Ei bine, era chiar materie cerebrală! O reproducere perfectă şi minusculă a creierului uman, perfectă în cel mai mic detaliu; o suprapunere de straturi cu terminaţiile lor nervoase şi cu vasele de sînge deconectate, gata de a fi introduse în craniile de lut.

– Ce-i asta? exclamă Starr.

– Nu mă întrerupe. Introduc sufletul, zise Colin.

Sufletul? Era pur şi simplu nebunie, ceva ce depăşea limitele demenţei. Starr îl privi cu un aer consternat. Suflet în materia cerebrală, pentru nişte oameni de lut? Starr vru să zică ceva. Dar Colin ridică capul şi soarele îi lumină într-aşa fel faţa încît Starr îi văzu ochii. Atunci, fără să facă vreun zgomot, Starr se strecură afară pentru a fi cît mai departe de această privire, această privire care era aproape divină.

În ziua următoare, Colin îşi dădu seama că omuleţii de lut se mişcau.

– Frankenstein! mormăi Colin. – Sînt Frankenstein! Apoi continuă: „Nu sînt ca Frankenstein. Sînt precum Dumnezeu. Da, ca însuşi Dumnezeul"

Căzu în genunchi în faţa mesei. Cei doi bărbaţi şi cele două femei minuscule îi făcură un semn solemn din cap. Putea vedea amprentele degetelor sale pe corpul lor; amprentele degetelor sale acolo unde înlăturase imperfecţiunile cutiilor craniene după ce introdusese în ele materia cerebrală. Şi cu toate acestea ele trăiau.

„De ce nu? Cine s-ar putea să cunoască totul despre creaţie şi viaţă? Din punct de vedere fiziologic, corpul uman este pur şi simplu un mecanism adaptat pentru a reacţiona. Dacă am reproduce pînă la perfecţiune acest mecanism, de ce n-ar putea el oare să trăiască? Poate că viaţa este electricitate. La fel ar trebui să fie şi gîndul. Dacă l-am introduce în imitaţii umane perfecte, ele ar trăi".

Colin vorbea de unul singur cu o voce groasă şi, într-o armonie misterioasă, figurinele de lut îşi ridicaseră ochii spre el şi încuviinţară din cap.

„În plus, eu îmi pierd identitatea, mă disociez. Poate că o parte din substanţa mea vitală a fost transferată şi încorporată în aceste noi corpuri. Aşa s-ar putea explica boala mea. Dar îmi voi da seama de aceasta...

Da, va putea descoperi adevărul. Dacă aceste personaje erau animate prin propria sa viaţă, atunci le va putea controla acţiunile, exact cum şi-ar fi controlat reacţiile propriului său corp. El le crease, le dăduse o parte din viaţa lui: Ele erau el!

Se ghemui într-un colţ al camerei, concentrîndu-şi gîndurile. Şi figurinele începură să se deplaseze. Cei doi bărbaţi se îndreptară spre cele două femei, le luară de braţ şi începură să danseze un menuet pe o arie fredonată mintal de Colin; era un dans grotesc al unor mici păpuşi de lut, un simulacru oribil al vieţii.

Colin închise ochii şi se dădu înapoi tremurînd din toate încheieturile. Era adevărat!

Efortul făcut pentru a se concentra îl făcuse să transpire din abundenţă. Epuizat, gîfîia. Îşi simţea propriul său corp vlăguit, vid. Şi de ce nu? Condusese patru suflete în acelaşi timp, realizase nişte mişcări cu cele patru corpuri. Era mult. Dar era real.

– Sînt Dumnezeu, murmură el. – Da, sînt Dumnezeu.

Dar la ce-i ajuta aceasta, ce putea el face? Era nebun, închis într-un ospiciu. Cum putea utiliza această putere?

– Ar trebui în primul rînd să fac nişte experienţe, zise el cu voce tare.

– Ce-ai spus?

Doctorul Starr intrase neobservat. Colin aruncă o privire rapidă spre masă şi văzu, spre marea lui uşurare, că micile fiinţe erau imobile.

– Tocmai spuneam că ar trebui să fac nişte experienţe cu figurinele mele de lut, repetă el imediat.

Doctorul îşi arcui sprîncenele.

– Într-adevăr? Ei bine, Colin, m-am gîndit la unele probleme. S-ar putea ca această muncă să nu-ţi facă bine. Pari obosit şi slăbit. Sînt înclinat să cred că-ţi ruinezi sănătatea cu îndeletnicirea asta a ta. Cred că pe viitor va trebui să-ţi interzic să mai modelezi astfel de figurine.

– Să înterzici?

Doctorul făcu semn că da.

– Dar nu puteţi - tocmai cînd... Nu puteţi să faceţi una ca asta! E tot ceea ce mi-a mai rămas, tot ce mă ţine în viaţă. Fără asta, eu...

– Îmi pare rău.

– Nu puteţi să-mi faceţi una ca asta!

– Colin, sînt doctor, iar tu eşti în grija mea. Mîine voi lua toate obiectele astea din lut. Vreau să-ţi dau o şansă de a-ţi reveni, de a fi din nou un om întreg la minte, de a continua să trăieşti.

Pînă în acest moment, Colin nu se arătase niciodată violent. De aceea doctorul fu surprins cînd simţi degetele lui Colin încleştîndu-i-se în jurul gîtului, încercînd - cu abilitatea unui chirurg - să găsească vena jugulară. Se clătină pe picioare, lovindu-se cu zgomot de mobile, luptînd cu nebunul. Gardienii alertaţi de zgomote, intrară în cameră şi aruncîndu-se asupra lui Colin îl imobilizară.

Doctorul ieşi fără o vorbă.

Se făcea seară în momentul cînd Colin revenea dintr-un univers al urii. Era întins pe pat; singur! Plecaseră! Vor reveni mîine şi îi vor lua figurinele - personajele sale atît de dragi. Şi care trăiau! Oare le vor strivi, le vor distruge? Era o crimă!

Colin începu să plîngă cu amărăciune, gîndindu-se la visele sale. Ce ar fi putut face cu puterea asta nu avea limite! Ar fi putut construi zeci, sute de figurine, se putea concentra mintal pentru a dirija această hoardă. Vroia să creeze cu propriile sale mîini o mică lume - o lume de creaturi care să-i fie subordonate. Creaturi care să-i fie în acelaşi timp şi prieteni şi sclavi. Să modeleze diferite feluri de corpuri - da, şi diferite tipuri de creiere. Ar fi putut fonda o mică civilizaţie privată.

Mai mult decît atît, ar fi putut crea o rasă. O rasă nouă. Una care se reproducea. O rasă care se dezvolta pentru a-l ajuta. O sută de astfel de figurine, cu mîini dibace, cu dinţi ascuţiţi ar putea tăia gratiile de la uşă şi fereastră. O sută de creaturi miniscule ce ar putea ataca gardienii pentru a-l elibera. Apoi el va ieşi în lume cu o armată de lut; o armată minusculă care ar putea să se ascundă uşor în pămînt, care s-ar putea mişca neobservată. Poate că într-o zi va exista o lume de omuleţi de argilă plămădiţi de el; omuleţi care nu vor porni războaie nesăbuite pentru a-şi transforma compatrioţii în nebuni; omuleţi care nu vor avea poftele brutale ale sălbaticilor, şi nici apetitul şi setea de sînge a fiarelor din pădure. Totul era să extermine fiinţa umană! Să o înlocuiască cu lutul divin.

Dar toate acestea se terminaseră. Trebuie să fi fost nebun pentru a visa la aceste lucruri! Totul se terminase. Şi era convins că fără acest lut, va deveni încă şi mai nebun. În această seară se simţea bine, simţea cum corpul i se dezintegrează.

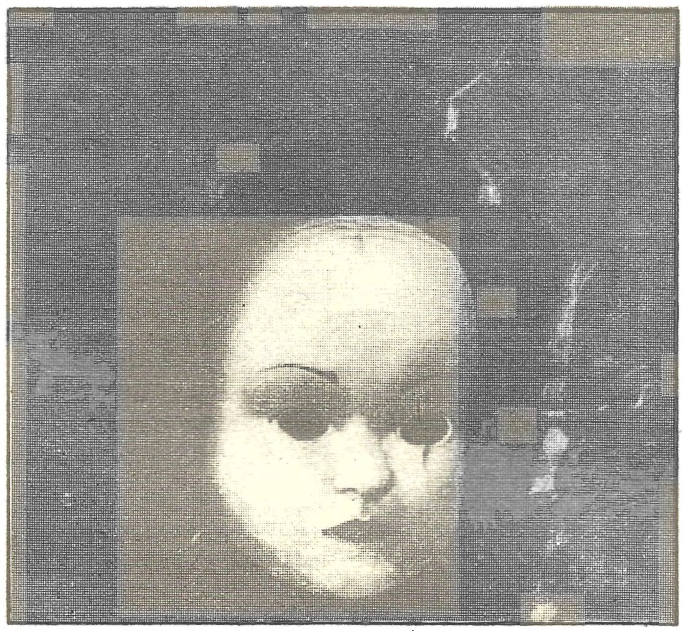

ROBERT BLOCH OMULEȚII DE LUT

Ochii săi - ce priveau clarul de lună, păreau să nu mai facă parte din propriul său corp. Ei priveau din podea, sau de acolo, dintr-un colț al camerei. Buzele i se mișcau, dar el nu-și mai simțea fața. Vocea-i părea că vine din plafon nu din gît. Se chircea ca și cum ar fi fost un personaj din lut mutilat.

Cauza era surescitarea din acea după-amiază. Marea descoperire, și imediat hotărîrea stupidă a lui Starr! El era cauza. El era cel responsabil. El l-a adus în starea de nebunie în care era acum, în acel stadiu de maladie mintală pe care nu-l putea înțelege pentru că judeca fără discernămînt. Starr îl condamnase la moarte. Dacă ar putea să se răzbune într-un fel! Poate că va putea!

Despre ce era vorba? Gîndul îi venea de undeva de departe - din interiorul sau din exteriorul minții? Nu mai știa unde-i era capul.

Nu știa unde se localizau gîndurile, într-un corp care se dezintegra. Deci despre ce era vorba?

Poate că-l vei putea ucide pe Starr.

„Cum?"

Descoperindu-i proiectele de viitor, gîndurile. Trimițînd în cercetare un omuleț.

„Ce?"

Trimițînd în cercetare un omuleț de lut. După amiază te vei concentra pentru a le insufla viață. Ei vor trăi. Vei anima pe unul din ei. Se va strecura pe sub ușă, va traversa holul și va asculta cuvintele lui Starr. Dacă vei anima corpurile, vei auzi ce va spune Starr.

Gîndurile i se învălmășeau...

Dar cum ar putea face aceasta? Numai din lut? Picioarele se vor rupe înainte de a parcurge holul și de a se înapoia. Urechile de lut - oricît ar fi de perfecte - se vor sfărîma din cauza sunetelor reale.

Să mai reflectăm! Să ne limpezim gîndurile. Trebuie să fie un mijloc...

Da, era unul! Colin tresări. Nebunia sa, soarta sa nenorocită era salvarea lui! Dacă corpul său se dezorganiza și el avea puterea de a-l proiecta în lut, de ce să nu insufle niște facultăți speciale statuetelor? De ce să nu transfere capacitatea sa auditivă urechilor de lut - prin concentrare? De ce să nu remodeleze picioarele de lut pînă cînd vor fi o replică perfectă a propriilor lui picioare, apoi să se concentreze asupra posibilității lor de a merge? Avînd în vedere că trupul său, simțurile sale se disociau, nu trebuia decît să le transfere în corpurile de argilă!

Rîzînd aprinse lampa și, apucînd o figurină începu să-i remodeleze picioarele. Își scoase ciorapii, își studie cu atenție picioarele, privi diagramele, lucră, rîse, lucră iar -și totul fu terminat. Meditînd se întinse pe pat.

Figurina de lut coborî de pe masă. Se lăsă să alunece de-a lungul piciorului mobilei și aterizâ pe podea. Colin simți un șoc în picioare în momentul cînd tălpile omulețului atinseră solul. Chiar în propriile sale picioare!

Podeaua tresări, vibra. Era evident că vibrațiile ușoare, imperceptibile pentru urechea umană, deveneau perfect perceptibile pentru urechile de lut: urechile sale.

O altă parte din Colin - ochii săi adevărați - urmărea micul personaj ce traversa camera cu toată viteza și se strecura pe sub ușă. Apoi se făcu întuneric și, pe pat, Colin transpira din cauza concentrării.

Colinul de lut nu vedea. Nu avea ochi. Doar instinctul și memoria îl ghidau spre ținta sa.

Colin mergea printr-o lume gigantică. Apăru un picior, un picior de colos. Colin se lipi de lambriuri în momentul în care monstrul păși greoi pe sol provocînd vibrații teribile. Avansă. Din instinct, găsi ușa căutată - a patra din fundul culoarului. Se strecură pe dedesubt și făcu un pas pe mochetă. Această peluză stranie părea să aibă cel puțin un picior înălțime. Și atunci cînd perii tăioși ai covorului îi pătrunseră în talpă, ca niște lame de săbii, picioarele îl dureră cumplit.

Un zgomot de voci, ca un tunet, se auzi deasupra lui. Titani enormi urlau și zbierau. Doctorul Starr și profesorul Jerris!

Jerris era un om bun, de o mare inteligență. Pe cînd Starr...

Colin se ghemui sub fotoliul enorm, apoi se strecură de-a lungul piciorului pînă ajunse aproape de genunchiul osos al lui Starr. Se concentră pentru a înțelege cuvintele celor doi.

– Prăpăditul acela de Colin e terminat, sînt sigur! Și-a pierdut complet rațiunea. În această după-amiază a încercat să mă atace cînd i-am spus că-i voi lua figurinele de lut. Parcă i-aș fi spus că-i fur proprii lui copii. E oare posibil să creadă cu adevărat acest lucru?

Colin se ținea strîns de pantaloni, chiar sub genunchi. Fiind orb, nu-și putea da seama dacă fusese remarcat. Și, totuși, pentru a auzi mai bine trebuia să se ridice cît mai sus posibil.

Jerris răspunse: „E posibil să creadă acest lucru cu adevărat? S-ar putea să fie proprii săi copii? Oricum... – Dar ce faci cu o păpușă pe picior?"

O păpușă pe piciorul dumneavoastră? Colin!

În camera sa, Colin încerca disperat, așa cum era întins pe pat, să-și readucă corpul la viață. Încerca să-și reia percepțiile auditive și senzoriale proprii pe care le „împrumutase" dublului său de lut, dar era prea tîrziu.

Se auzi o exclamație de neîncredere. Ceva se întinse pentru a-l prinde, apoi simți o durere atroce.

Colin recăzu pe pat, într-un univers de lumini roșii rotitoare.

Soarele scălda în lumină fața lui Colin. Se așeză pe pat. Visase ?

– Oare am visat? murmură el. Murmură din nou „Oare am visat?" Nu mai auzea. Era surd. Auzul îi fusese distrus noaptea trecută de Starr în același timp cu figurina de lut animată prin voința sa. Ce gînd nebun! Colin sări din pat, cuprins de panică, dar se prăbuși pe podea. Nu mai putea să meargă! Deci disocierea facultăților sale, ale membrelor - era reală! Urechile, picioarele sale îi fuseseră împrumutate într-un mod misterios acelui omuleț de argilă strivit. Și acum le pierduse! Slavă Domnului că nu-și împrumutase și ochii. Totuși era oribil să privească cioturile a ceea ce fuseseră odată picioarele sale, era groaznic să-și pipăie urechile în căutarea unor cartilagii care nu mai existau. Oroarea se amesteca cu ura. Starr îndrăznise să facă acest lucru. Omorîse un om și îl mutilase pe altul.

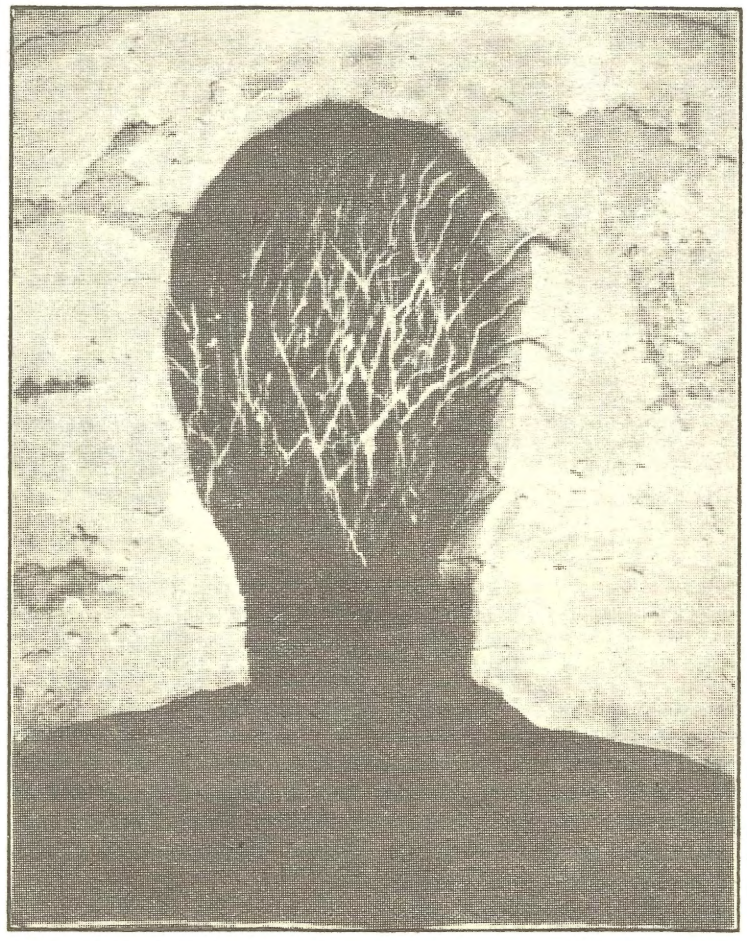

Colin plănui să se răzbune. Avea puterea necesară. Putea să insufle țească figurinele sale de lut, și să le dea viață! Concentrîndu-se și folosindu-și puterea sa de dezintegrare fizică, el putea să introducă o părticică din el însuși în lut.

Și-n cazul ăsta Starr avea să plătească!

Colin rămase în pat în momentul cînd Starr îi făcu vizita de după-amiază. Nu se ridică ca să nu i se vadă picioarele și nu-i vorbi ca să-și dea seama că nu mai auzea. Era posibil ca Starr să-i vorbească de omulețul de argilă pe care-l găsise noaptea trecută atașat de pantalonul său și pe care-l distrusese. Sau să-i vorbească de distrugerea celorlalte figurine pe care tocmai le construia cu restul de lut ce-i rămăsese. Poate că se va interesa de sănătatea lui, întrebîndu-l de ce stătea în pat.

Așa că simula letargia atît de

caracteristică unui schizofren. Şi Starr îşi luă tălpăşiţa, ducînd cu el figurinele şi lutul.

Atunci Colin surîse şi scoase de sub pătură mica figurină pe care o ascunsese acolo; era singura care-i mai rămăsese. Era un om perfect, cu braţe excepţional de musculoase, cu unghii foarte lungi şi dinţi foarte puternici. Dar personajul era incomplet. Nu avea faţă.

Colin se puse repede pe lucru căci se lăsa seara. Se servi de o oglindă şi modelînd figurina, îşi surîse lui însuşi ca şi cum ar fi împărtăşit o glumă bună cu cineva - sau cu ceva.

Se făcea întuneric şi Colin continua să lucreze din memorie - delicat, cu o mare îndemînare, ca un artist, ca un creator, insuflînd viaţă lutului. Viaţă în lut...

– Vă spun că acest lucru blestemat trăia! urlă Jerris. În cele din urmă îşi ieşise din sărite, uitînd că se adresa superiorului său. – Doar l-am văzut!

Starr surîse.

– Era din lut şi l-am sfărîmat, răspunse el. – Să nu mai vorbim despre acest lucru.

Jerris ridică din umeri. Două ore de discuţii. Mîine îl va vedea el însuşi pe Colin pentru a-şi da seama despre ce făcea acesta. În ciuda faptului că era un nebun, era un geniu. Iar Starr era un idiot. Era clar că-i agravase boala prin faptul că-i luase figurinele. Jerris ridică din nou din umeri. Lutul - şi amintirea, de noaptea trecută a acelui minuscul personaj, perfect construit, agăţat de pantalonul lui Starr, într-o poziţie în care cu greu un obiect ar fi rezistat fără să cadă. Şi totuşi el a stat. Şi în momentul în care Starr l-a sfărîmat, un schelet de lut ieşise la iveală împreună cu organele interne şi creatura se contorsionase - sau cel puţin aşa i se păruse lui - în lumină.

– Nu mai ridica atît din umeri şi du-te să te culci, spuse Starr rîzînd pe sub mustăţi.

Era rîsul înăbuşit al unui om în carne şi oase şi Jerris reveni la realitate.

– Nu te mai frămînta pentru un pacient atît de recalcitrant. Colin este nebun şi îl voi trata în consecinţă. M-am arătat prea îngăduitor în ultimul timp. Trebuia să fi utilizat forţa. Şi, dacă aş fi în locul dumitale, nu aş mai vorbi niciodată de figurinele de lut.

Tonul era autoritar, de parcă ar fi dat un ordin. Jerris făcu un ultim gest de resemnare şi părăsi încăperea.

Starr stinse lumina şi se pregăti de culcare, acolo în camera de gardă.

Jerris era deprins cu obiceiurile sale. Traversă holul. Era straniu cum putea să-l întoarcă pe dos toată această poveste. Vederea personajului de lut îl impresionase cu adevărat. Lucrul era atît de perfect, o miniatură extraordinar de precisă! Şi totuşi forme de lut, nimic altceva decît lut! Nu se mişcaseră în momentul cînd Starr le frămîntase între degete. Coastele de lut se sfărîmaseră, şi ochii de lut ieşiseră din orbite reale şi se rostogoliră sub masă - ce dezgustătoare privelişte! Şi micile plete de lut, şi fragmentele de piele - tot de lut - ce acopereau atît de ingenios corpurile!

Această distrugere era ca o mică disecţie. Colin, nebun sau în deplinătatea facultăţilor sale mintale, era un geniu. Ridică din nou din umeri, de data aceasta pentru el însuşi.

Pe toţi dracii! Deschise ochii mari, cînd îl văzu.

Ca un şobolan! Un mic şobolan traversînd holul în mare viteză, mergînd pe două picioare în loc de patru. Un mic şobolan fără blană şi fără coadă. Un mic şobolan ce era replica perfectă şi minusculă a unui om.

Avea şi faţă - ridică ochii. Pentru o clipă Jerris crezu că ochii aruncau fulgere. Era un mic şobolan cenuşiu făcut din lut - nu, era un mic om de lut, exact ca acela pe care îl făcea Colin. Un mic om de lut ce se grăbea spre uşa lui Starr! Se strecura pe sub ea. Un mic om de lut, perfect şi în viaţă!

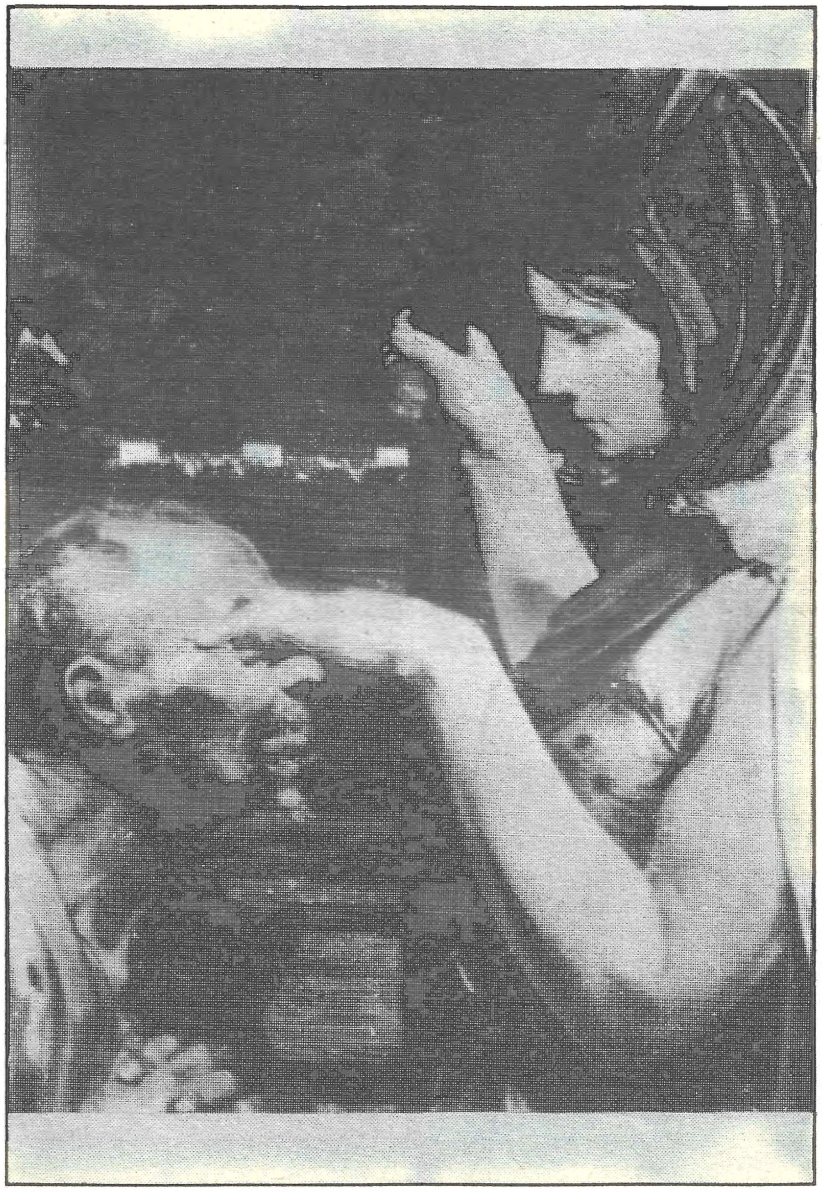

Jerris tresări. Era nebun ca şi ceilalţi, ca şi Colin. Şi totuşi, îl văzuse intrînd cu rapiditate în biroul lui Starr: Se deplasa, avea ochi şi faţă - dar era din lut.

Jerris se decise să acţioneze. Se îndreptă în fugă - nu spre uşa lui Starr, ci spre cealaltă extremitate a holului, spre camera lui Colin. Căută cheile. Le găsi. Dură un timp pînă le introduse în broască şi deschise uşa; mai trecu ceva timp pînă găsi întrerupătorul şi aprinse lumina.

Apoi nu-şi putu desprinde privirea de la lucrul care zăcea pe pat - lucrul, cu cioturi de picioare, întins în mijlocul unor obiecte de sculptură, cu o oglindă de-a curmezişul pieptului. Uluit, contemplă o faţă adormită - dar de fapt *ceva* care nu mai semăna a faţă.

Timpul trecea. Urletele se auzeau din biroul lui Starr de mai bine de treizeci de secunde pînă cînd le sesiză Jerris. Ele se transformară în gemete în timp ce Jerris continua să fixeze privirea feţei ce nu mai exista. Faţa se metamorfoza treptat, se disloca, ca şi cum ar fi fost fărîmiţată de mîini invizibile pînă la starea de carne sîngerîndă.

Aşa se petreceau lucrurile. Ceva zdrobea faţa omului întins pe pat, detaşîndu-i capul de trunchi. Şi totuşi gemetele proveneau din cealaltă extremitate a holului.

Jerris alergă într-acolo. Fu primul care intră în birou şi văzu exact ceea ce se aştepta.

Starr zăcea răsturnat pe scaun, cu capul într-o parte. Micul om de lut îşi dusese la bun sfîrşit misiunea; doctorul Starr era mort! Micuţul personaj cenuşiu îşi înfipsese ghearele, poate şi dinţii, în gîtul fără apărare, şi cu o îndemînare de chirurg se înverşunase asupra venei jugulare, exact în punctul fatal. Starr muri înainte de a putea îndepărta abila reprezentare diabolică a omului de gîtul său, dar cu un ultim efort îi sfărîmase faţa şi-i zdrobise capul.

Jerris apucă mica creatură monstruoasă şi o strivi. Înainte ca ceilalţi gardieni să intre în încăpere, el îl transformase, între degete, într-un terci cafeniu.

Apoi se aplecă pentru a recupera capul smuls, cu faţa sfîşiată; această figură minusculă, modelată cu mare grijă, rînjea triumfătoare peste moarte.

Şi Jerris se cutremură sfărîmînd mica faţă de lut a lui Colin, creatorul!

Traducere Florin Mircea TUDOR

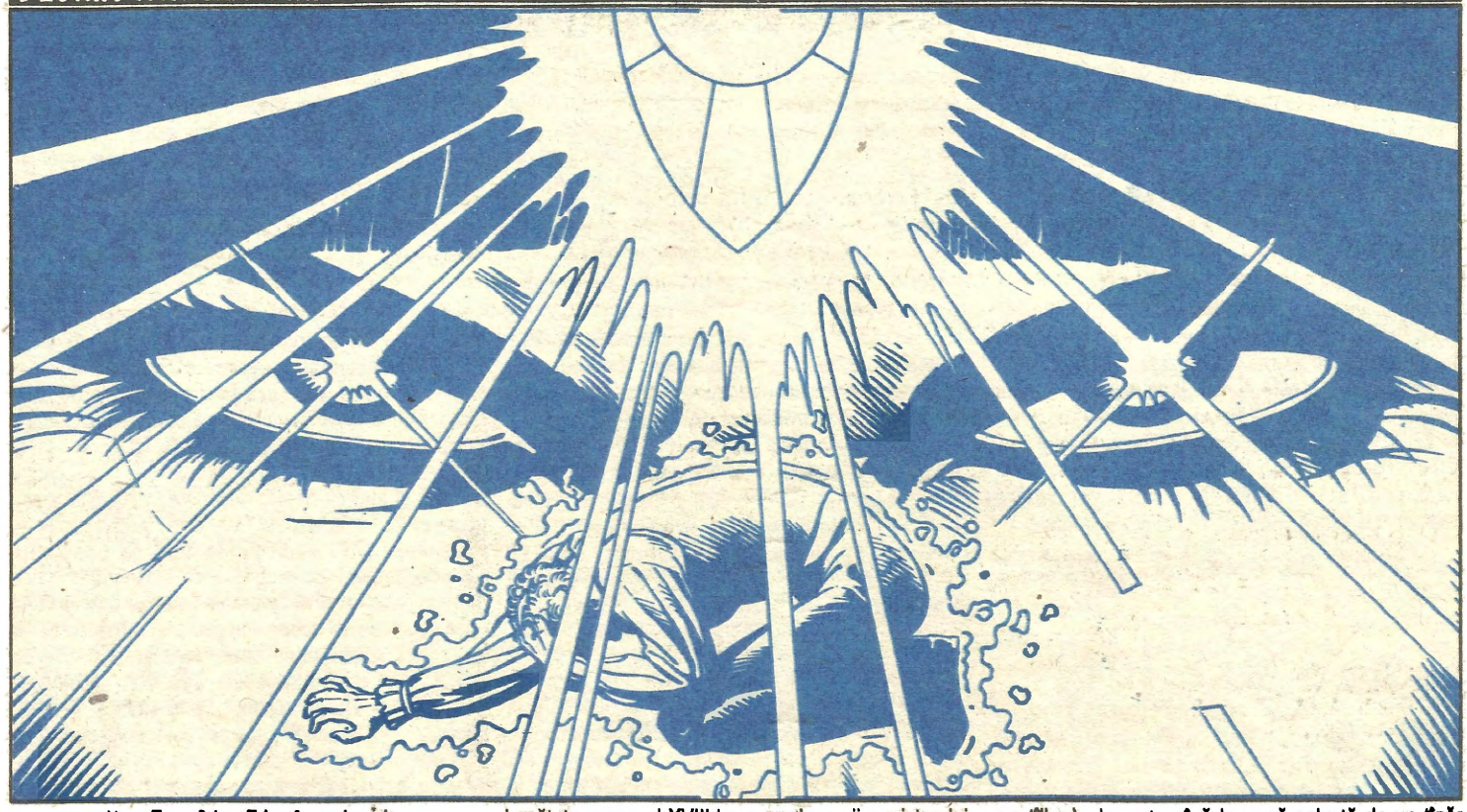

ROMANUL GOTIC

Romanul gotic - ca și cel horror modern peste vreo două secole - este un fenomen greu de clasificat în istoria literaturii engleze și universale. De la apariția sa (în cea de-a doua jumătate a sec. XVIII-lea el s-a bucurat de o constantă popularitate și prețuire din partea cititorilor sau confraților întru ale scrisului (de exemplu, se știe că Walter Scott sau George Byron îl apreciau foarte mult), deși nu același lucru s-ar putea spune și din partea criticilor (George Sampson). Termenul inițial folosit - cel de gotic - nu se referă de fapt la literatură, ci la arhitectura medievală considerată în acea vreme ca o gravă abatere de la regulile clasice ale armoniei și echilibrului. Renașterea gotică era în special asociată cu imaginea dezolantă a ruinelor medievale acoperite de mușchi și bălării, a grămezilor de pietre desprinse din castelele sau abațiile de mult părăsite. Pentru reprezentanții noii tradiții literare, tot ce era gotic, reprezenta o „abatere de la normal", o evadare, ca să folosim cuvintele criticului Montague Summers, o autoritate în materie, a cărui bibliografie a fenomenului însumează nu mai puțin de trei mii de titluri engleze. Numai că în acea perioadă nimeni nu asociase încă termenul gotic cu cel de teroare sau groază (așa cum face Robert Bloch în *American Gothic*, 1974), deși el este utilizat de mulți autori chiar în titlurile operelor lor (Horace Walpole, *The castle of Otranto, A Gothic Novel* – pe pagina de gardă a ediției a II-a, 1765/ Castelul din Otranto, Minerva, București, 1982; Clara Reeve, *The Old English Baron, A Gothic Story,* 1778/ Bătrînul baron englez, Minerva; București, 1987).

Goticul în literatură s-a manifestat cu predilecție în Anglia, atît sub influență franceză (Antoine Prevost d'Exiles, Francois de Baculard d'Arnaud), cît și autohtonă, determinînd decisiv apariția în prima jumătate a sec. al XVIII-lea a unei poezii a misterului și macabrului reprezentînd prin Școala cimitirului/Graveyard Schoool (Thomas Gray, *Elegy Written In A Country Churchyard*, 1751; Edward Young, *Night Thoughts*, 1741-1745; Robert Blair, *The Grave*, 1743 - poeți preocupați de suferințele și moartea semenilor lor, de necropole, cadavre și osuare) sau a unei arte bîntuite de vedenii și vise cumplite precum cea a lui William Blake (ilustrațiile la *Book of Job*, *The Grave, The Night Thoughts*) sau Henry Fuseli (*Nightmare/Coșmar,* 1782).

Goticul în literatură se axează, în special, pe descrierea unor viziuni înspăimîntătoare, a unor întîmplări extraordinare desfășurate într-o atmosferă supranaturală, chiar magică, în care mișună o mulțime de personaje malefice, de o violență dusă la extrem, personaje ce sînt destinate a produce frică și teroare în sufletele cititorilor obișnuiți cu scrierile tradiționale ale lui Fielding sau Richardson. Un rol important în dezvoltarea literaturii gotice îl joacă pasiunea autorilor atît pentru istoria și legendele medievale, cît și pentru folclorul englez. Important este și elementul prin excelență romantic care este visul. Se știe, de exemplu, că subiectul *Castelului din Otranto* i-a fost sugerat autorului într-un vis, în care imaginea interiorului conacului de la Strawberry Hill se contopea cu imaginile unor vechi construcții (nu neapărat gotice) de la Cambridge. O serie dintre întîmplările narate în romanele gotice au o nuanță fantastică și această folosire a fabulosului și irealului marchează clar linia de delimitare dintre rațiune și imaginație, între scrierea clasică și moralizatoare (gen Richardson) și cea de nuanță romantică. Timpul acțiunii este de obicei Evul mediu (de altfel, sensul dat de Horace Walpole în titlul capodoperei sale este „o poveste medievală"), iar locul Anglia, Italia sau Spania. Tiparele sînt în general aceleași. O tînără (de obicei, nobilă dar și orfană, frumoasă și inocentă) este prinsă în mrejele unui personaj misterios și malefic (ce se dovedește a fi un tiran, un ucigaș sau un tîlhar), dar este pînă la urmă salvată de un tînăr frumos, nobil și bogat. Aventurile prin care trec personajele sînt incredibile (castele cu donjoane mai mult sau mai puțin în ruină, monștri hidoși, fantome, schelete, armuri, camere de tortură, pasaje secrete, laboratoare de alchimie, păduri nesfîrșite și întunecoase). Nota dominantă este dată de prezența supranaturalului ce generează o atmosferă terifiantă, un supranatural care se întrepătrunde – în cazul lui Lewis, Maturin sau Beckford – cu ocultul pentru a crea o ambianță cît mai diabolică cu putință, o atmosferă determinată și de evoluția personajelor malefice precum Montoni (Ann Radcliffe, *The Mysteries of Udolpho*, 1974/Misterele din Udolpho, Minerva, București, 1983), Ambrosio (Mathew G. Lewis, *The Monk*, 1975/Călugărul, Minerva, București, 1987), Melmoth (Charles Robert Maturin, *Melmoth The Wonderer*, 1820/Melmoth rătăcitorul, Minerva, București, 1983), Vathek (William Beckford, *Vathek,* 1786/ Vathek, Minerva, București, 1987), personaje care pregătesc într-o oarecare măsură apariția eroilor romantici ai lui Byron sau Scott.

Poate unul dintre primele romane de acest gen este Ferdinand Count Fanthom, 1753, al lui Tobias Smollett, iar unul din ultimile, *Frankenstein* a lui Mary Shelley, printre ele putîndu-se număra și Caleb Williams al lui William Godwin. Nu trebuie uitată influența – reciprocă, de altfel – între literatura gotică engleză și cea germană (Lewis îl influențează, de exemplu, pe E.T.A. Hoffman în *Die Exiliere des Teufels*, Schiller – prin *Der Geisterseher* sau *Die Rauber* – pe Ann Radcliffe). De obicei, critica literară delimitează epoca de înflorire a romanului gotic între 1764 (Horace Walpole, *Castelul din Otranto)* și 1820 (Charles R. Maturin, *Melmoth rătăcitorul)*, deși unii critici se opresc pe la 1814 (apariția primelor romane ale lui Walter Scott). Deși larg reprezentată în acea epocă – printre autori putem cita pe Charlotte Smith *(Emmeline or The Orphan of The Castle*, 1788), Regine Maria Roche, Ann Fuller, Herriet Lee,

Sophie Lee *(The Recess*, 1785), Fanny Burney *(Evelina*, 1778) – literatura gotică mai trăieşte astăzi doar prin şase nume: Horace Walpole (1717 – 1797), adept convins al fantasticului şi imaginarului; Ann Radcliffe (1764 – 1823), scriitoare cu un pronunţat accent epic al naraţiunii; Mathew Gregory Lewis (1775 – 1818), obsedant de terifiant, macabru şi supranatural, poate primul autor englez al adevăratului roman horror; Charles Robert Maturin (1782 – 1824), scriitor ce introduce psihologicul în lumea externă a goticului; William Beckford (1760 – 1844), fascinat pînă la extrem de exotic şi misticism; Clara Reeve (1729 – 1807), partizană a unor acţiuni misterioase desfăşurate în peisaje înfricoşătoare. Romanul gotic nu este numai „produsul unui interes diletant în potenţialitatea Evului Mediu de a prezenta cît mai pitoresc posibil oroarea" (David Daiches, *A Critical History of English Literature,* London, 1979, vol.3, pag.740), ci o reacţie a scriitorilor epocii respective la canoanele deja învechite ale literaturii.

Horace Walpole şi Ann Radcliffe

Horace Walpole (24.09.1717 - 2.03.1797), fiu al lui Sir Robert Walpole, prim ministru. Studiază la Eton şi Cambridge, călătoreşte foarte mult pe continent împreună cu poetul Thomas Gray, intră în Parlament în 1741 pentru a-l părăsi în 1768. Îşi construieşte un castel gotic la Strawberry Hill, reşedinţă în care strînge o impresionantă colecţie de artă şi cărţi rare. În afara unor Memorii politice, a unei serii de eseuri critice sau istorice (o istorie a lui Richard al III-lea) şi a unei tragedii *(The Mysterious Mother,* 1768), publică într-o sută de exemplare - la tipografia proprie - *The Castle of Otranto, A Gotic Story,* 1764/Castelul din Otranto, Minerva, Bucureşti, 1982, un roman gotic ce deschide o nouă direcţie în literatura engleză şi universală, o mărturisire a autorului pentru istoria medievală în general şi pentru gotic, în special. Avem de-a face aici cu un gotic istoric, deşi pentru Walpole goticul are o largă capacitate sugestivă în care se amestecă misterul, spaima dar şi melancolia romantică. Pentru scriitorul englez important era „spiritul pictural şi romantic al goticului, tristeţea, magia şi farmecul atmosferei gotice, o combinaţie de intimitate şi feerie, de eleganţă şi surpriză". (Martin Kallich, *Horace Walpole*, New York, 1971, pag.78). Scris în perioada iunie-august 1764 în reşedinţa sa gotică (pentru a respecta culoarea locală), autorul îşi dă frîu liber imaginaţiei şi fanteziei sale debordante într-un roman în care eroul principal este - în mod paradoxal - un castel situat nu în Anglia, ci în Italia, un castel „văzut" într-un vis în care Horace a distins cu claritate holul impunător de la Strawberry Hill - cu anumite modificări inspirate de un colegiu din Cambridge - împreună cu balustrada scării pe care se sprijinea „o gigantică mînă în armură", o mînă ce va deveni uriaşul coif sub a cărui greutate este strivit Conrad, fiul uzurpatorului Manfred (cf: *Scrisoare către William Cole,* 9.03.1765). În prima ediţie, romanul este prezentat cu o traducere a unui nobil englez - William Marshall - după originalul italian al canonicului Onuphrio Murallo de la biserica Nicolae din Otranto. Evenimentele relatate, magic şi iraţional - se petrec cîndva în secolele XII-XIII. Importante sînt atmosfera şi stările de spirit pe care aceasta le provoacă. Atmosfera de Ev Mediu este dată de o serie de elemente împrumutate din romanele cavalereşti şi din baladele culese de Thomas Percy, cu scopul de a trezi spaima şi uimirea, neliniştea dar şi dorul neostoit al cititorilor pentru vremurile de mult apuse. Decorul - ca şi la Ann Radcliffe, de altfel - este specific pentru romanul gotic şi cel romantic: castele sumbre cu aripi mai mult sau mai puţin în ruină, temniţe şi catacombe umede şi lugubre, păduri nesfîrşite, portrete din care coboară - sub formă de spectre - cei imortalizaţi în pînze, coifuri fermecate, palate distruse de trăznete, fantome în armuri, coridoare secrete în care pîndesc primejdii la fiecare pas, peşteri adînci. Personajele sînt tipice pentru astfel de acţiune: tirani sau nobili răuvoitori - al căror sfîrşit, de obicei tragic, are un accent moralizator - eroine pure, dar persecutate, ce atrag negreşit simpatia cititorilor, eroi imaculaţi, de spiţă nobilă, deghizaţi - de voie sau de nevoie - în ţărani sau simpli orăşeni, aristocraţi sărăciţi, bandiţi, ucigaşi. Atît la Walpole cît şi la Radcliffe, personajele sînt concepute în perechi antinomice: bun (Theodore, respectiv Valancourt) - rău (Manfred; Montoni); victimă (Isabella; Emily) - tiran (Manfred; Montoni; Schedoni în *The Italiano);* înger (Emily) - demon (doamna Cheron). Eroii evoluează într-un peisaj deliberat imaginar, peisajul unei Italii sau Franţe ale căror regiuni, uneori, autorii nu le-au văzut în realitate, dar pentru descrierea cărora s-au inspirat din diverse memorii de călătorie (cum procedează Ann Radcliffe), interpretîndu-le şi refăcîndu-le într-un mod propriu), imaginile unor munţi precum Alpii sau Pirineii, a unor localităţi al căror nume este luat direct de pe hărţi. E un peisaj eminamente închis în care cu greu poţi pătrunde dacă nu eşti „de-al casei". La Ann Radcliffe mai ales, personajele se subordonează acţiunii şi mediului în care trăiesc, mediu care le „invadează inexorabil" existenţa. Deşi acţiunea se desfăşoară într-un trecut îndepărtat (în cazul *Misterelor din Udolpho,* ea începe în Gasconia în 1584), personajele fiind acelea ale epocii în care trăieşte autoarea, născută Ann Ward (9.07.1764–7.02.1823). Crescută la şcoala raţionalismului, ea refuză să admită existenţa supranaturalului; în romanele ei, misterul se explică înainte de deznodămînt prin mijloace exclusiv naturale, de cele mai multe ori cauza fiind o simplă iluzie. Ann Radcliffe respinge complet superstiţiile – destul de la modă dacă ne gîndim că era vorba totuşi de sec. al XVIII-lea – dar are în schimb un adevărat cult pentru natură şi implicit pentru descrierea peisajului (aşa cum se va întîmpla şi cu Mary Shelley, creatoarea lui *Frankenstein),* vădit influenţată de poezia lui Wordworth sau Coleridge. Orice amănunt, oricît de neînsemnat ar fi el la prima vedere, contează în desfăşurarea ulterioară a acţiunii, totul trebuia să fie cît mai plauzibil pentru a fi receptat pe deplin de cititor. Aşa cum arată Louis Cazamian *(History of English Literature),* London, Dent, 1967, pag. 940), romanele lui Radcliffe transmit simţămîntul straniu că nu numai spectaculoasele privelişti, ci şi evenimentele misterioase, aparţin unei realităţi prea complexe pentru a ni se releva direct, dar la fel de cognoscibile ca aceea pe care o descoperim tot timpul în preajma noastră.

Emoţia produsă de întîmplările cutremurătoare nu înseamnă spaimă şi nu trebuie confundată cu efectele unei melodrame sau a unui thriller în sensul modern al cuvîntului (de altfel, Walter Allen consideră în *The English Novel,* Penguin, 1967, pag.98, că *Misterele din Udolpho* este primul thriller de succes, raportat bineînţeles la epoca respectivă). Dar să amintim romanele lui Ann Radcliffe: *The Castles of Athlin and Dunbayne*, 1789; *A Sicilian Romance,* 1790; *The Romance of The Forest*, 1791; *The Mysteries of Udolpho,* 1794/Misterele din Udolpho, Minerva, Bucureşti, 1983; *The Italian*, 1797; *Gaston de Blonderville*, 1826, postum. Creaţiile ei, dar şi ale lui Walpole, nu sînt opera vreunui diletant şi nici o incursiune „în absurd" (cum ar vrea să ne facă să credem Walter Allen (op.cit.pag.72). Ele rămîn totuşi momente de referinţă în evoluţia literaturii engleze preromantice. (VA URMA)

Florin PITEA

TELESPECTATORUL

Petrecea mult timp aşezat în faţa televizorului, schimbînd canalele, privind, ascultînd. Ecranul îi revărsa în minte ştiri în germană, franceză, japoneză şi engleză. Începuse să înţeleagă rusa şi italiana. Stătea acolo ore de-a rîndul, urmărind jumalele televizate. Cînd nu privea televizorul se întîlnea cu alţi oameni. Stăteau de vorbă multă vreme şi se despărţea de ei cu senzaţia că discuţiile nu ajută la nimic. Din anumite motive nu-şi întreba interlocutorii dacă şi ei aveau aceeaşi senzaţie. Noaptea tîrziu urmărea iar ştirile, prezentate de crainicii care, spre deosebire de el, dormeau mai mult şi arătau mai odihniţi.

Pe ecran începeau să defileze atentate, lovituri de stat, demonstraţii reprimate şi războaie. Multe războaie. Unele civile, altele nu. Cel mai mult impresionau şirurile de refugiaţi, uneori flămînzi, alteori lipsiţi de adăpost, dar totdeauna survolaţi de elicoptere militare. Cîteodată elicopterele deschideau focul.

Din cînd în cînd se întreba care dintre ştiri erau adevărate şi care fictive. Îi era destul de greu să-şi dea seama. După ce treceau prin filtrele mass-media, informaţiile păreau să-şi piardă legătura cu realitatea.

Îl copleşea adesea sentimentul neputinţei şi încerca fără succes să se amăgească, spunîndu-şi că dacă ar ocupa un post cheie ar putea încerca să aplaneze conflictele. Era cel din urmă preşedinte al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

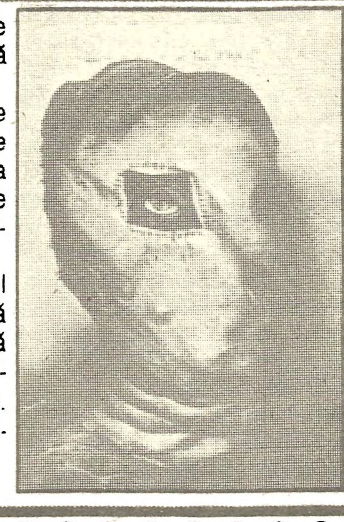

NICOLAE C. ARTION — O TROMPETĂ ŞI UN INEL

Profesor de limba franceză corespondează cu grupuri de fani din Franţa, Canada, Anglia, America, unde, pînă la apariţia JSF era mai cunoscut decît în ţară.

Asta justifică ipoteza mea că SF-ul, departe de a fi o subliteratură, este chiar o literatură a intelectualilor şi pentru intelectuali. Întrucît se adresează şi elevilor, de care este agreat, explică reţinerile mele cu privire la ofensiva sexistă punk *(le-aş recomanda "durilor", în acest sens, să facă un test, cam ce simt lecturîndu-şi "capodoperele" cele mai agresiv-vulgare înaintea unei săli de liceene de clasa a IX-a)*, şi uneori, în lipsă de altceva mai interesant, aceste scrieri, destul de populare, pot fi folosite şi ca material de studiu de către profesorii de limba română în vederea unor analize gramaticale - atunci cînd sînt bine făcute *(oricum, acest "material didactic" este mai incitant decît exemplele consomoliste din gramaticile editate de Academie în urmă cu vreo 10-15 ani)*.

O trompetă şi un inel, este o mostră de stil în care se manifestă asimilarea (infiltrarea) argoului şi jargoanelor în literatura cultă, standard.

Este tratată cu subtilitate problema "marginalizării". Eroul este un hoţ de buzunare şi un criminal - dar, de la Revoluţie încoace trebuie să ne acomodăm acceptînd ideea că trăim într-o lume de "marginalizaţi" în care, de la şefii de servicii personale (*care manipulează destinele cu cinism de "mînecuţe albe"*) şi pînă la miliardari parveniţi prin matrapazlîcuri sau politruci comuni, puţini se ridică moral, ca mentalitate, deasupra nivelului borfaşilor sau asasinilor.

Textul domnului Ariton este o parabolă moralistă socială de un didacticism cult, rafinat şi inteligent. Scriitura sigură sugerează o scamatorie-capcană pentru şmecherii cu care Ordinea contracarează antisocialul, vînînd şi reducînd la tăcere. O lume a mlaştinilor sociale, dezvăluită cu dezinvoltură şi luciditate de autor - în spectacolul unui "circ" avertizînd înaintea ispitei paradisurilor mincinoase printr-un algoritm amintind de Pinocchio.

Mihail GRĂMESCU

Nu mai ieşisem în plină zi de aproape trei ani. După noaptea aceea blestemată în care m-am trezit cu un cuţit în mînă, plin de sînge, alături de două cadavre şi o grămadă de pliculeţe cu droguri aruncate pe jos. La început am zis că este o glumă şi am aşteptat ca cei doi să se ridice şi să spună: „Bă Trompetă, că aşa îmi spuneau toţi din cauza buzelor, ţi s-au udat pantalonii de frică. Ia de aici douăzeci de arginţi şi cumpără-ţi alţii, iar cu restul o sticlă de whisky ca să ne curăţăm maţele de făină, cum îi spuneau toţi nenorocitului de drog". Am aşteptat ca un prost toată ziua, pînă cînd soarele c-a dus dracului dincolo de acoperişurile de ţiglă roşie. Atunci, m-am enervat şi le-am tras cîte un picior în spate, zicîndu-le: „Bă mocofanilor, dacă vă ridicaţi acum, vă cumpăr eu alte cămăşi, ca să le schimbaţi p'astea murdare de bulion şi vă fac cinste cu un whisky într-un bar cu fete dezbrăcate!". N-au zis nimic, semn că erau morţi de tot, pentru că nimeni nu ar fi rezistat la o asemenea invitaţie. Ce puteam să mai fac? M-am spălat de sînge pe mîini şi am ieşit din cameră lăsîndu-i în pace cu moartea lor. de atunci am stat ascuns de frica poliţiei, ieşind doar noaptea, pentru mici furtişaguri, ca să am din ce trăi şi începusem să mă obişnuiesc cu această nouă viaţă, care, trăită în atîta întuneric, părea a fi, de fapt, un fel de vis tîmpit, care nu se mai termina niciodată!

În ultimile săptămîni îmi mersese rău de tot, nu-mi reuşise nici o afacere şi eram pe drojdie. În plus, apăruse şi mexicanul ăsta gras cu care mă chinuiam de trei zile să-i salt cartea de credit şi, ca un făcut, nu reuşeam, cu toate că umbla cu hainele fluturînd pe el, încercînd să-şi mai răcorească şuncile încinse. Degeaba am încercat să mă lipesc de el într-un bar de noapte, apoi într-un closet public; era mai alunecos ca o bucată de unt. Disperat, a patra zi, am hotărît să ies în plină zi, profitînd de înghesuiala străzii, să lichidez afacerea.

Soarele puternic încinsese binişor asfaltul. În faţa mea, la cinci paşi, tipul vîslea printre trecători, cu o „panama" uriaşă pe vîrful capului. Din cînd în cînd scotea o batistă roşie şi-şi ştergea transpiraţia. Dacă nu reuşeam într-o jumătate de oră, eram terminat, picioarele deveneau din ce în ce mai grele iar capul îmi vîjîia ca o rîşniţă de cafea hodorogită. Din cînd în cînd, cîte un trecător se uita la mine ca la o stafie scăpată dintr-un castel englezesc... Cînd soarele s-a ascuns cîteva clipe în spatele unui nor cenuşiu, am zis că, în sfîrşit, mi-a răsărit şi mie norocul! Ne oprisem la o trecere de pietoni, culoarea roşie blocîndu-ne trecerea. Lîngă mine, doi şuţi atacară o tipă bine şi pînă să se dumirească cineva ce se întîmplă, i-au sfîşiat tricoul cu care era îmbrăcată, lăsînd-o cu ţîţele în stradă, unul din ei făcîndu-i cîteva fotografii cu o sculă japoneză, pentru a le vinde vreunei nenorocite de reviste sexy. Apoi, au dispărut printre maşini, în plin trafic. Ţipete, rîsete şi înghesuială în jurul victimei, mai ales bărbaţi. Nici nu se putea o atmosferă mai bună pentru a acţiona. Încerc să mă strecor, pentru a mă apropia de amicul din Mexic. Cînd mă pregăteam să intru în

buzunarul cu cartea de credit, o mînă vînjoasă mă înfăşcă de gît şi fără să mai pot face vreo mişcare, mă scoate din mulţime.

– Las-o baltă, Trompetă! îmi zice posesorul braţului de macara.

– Ce dracu vrei?! Furia mi se topeşte rapid în faţa huidumei păroase, care mă priveşte rînjind. Mă cunoşti de undeva?

– Nu te-am văzut în viaţa mea.

– Atunci care-i treaba cu tine, sugrumi oameni pe stradă? mă stropşesc la el, luîndu-mi un aer de dur.

– N-ai nimerit-o, salvez fraieri care fac pe hoţii de buzunare.

– Mă jigneşti.

– Nu zău, Trompetă.

– De unde îmi ştii numele?

– Ţi l-a scris măta pe bot. N-am apucat să mă reped la el, că mă liniştesc cu cîteva cuvinte: Clientul tău este argentinian. Aştia au un sistem de securitate la cărţile de credit, senzori olfactivi, dacă ajung mai departe de doi paşi de stăpînii lor, ţi se încleştează de degete şi bagă în tine 200 de volţi, de urli ca trenul. Ce spui?

– Aiurea, ce mă interesează pe mine cărţile de credit argentiniene?! fac eu pe inocentul.

– Ştii ce, Trompetă, nu mai face pe prostul! Îţi propun un tîrg, trebuie să accepţi pentru că sîntem pe jeantă amîndoi. Tac. Hai să bem un pahar, fac cinste cu ultimii bani pe care îi mai am.

Am pătruns într-unul din acele baruri moderne pe care nu pot să le sufăr: intram prin gîtul unei sticle de whisky şi ameţit de valurile unduitoare ale hologramei ne apropiem de barmanul-android, o arătare cu mutră turtită şi doi ochi strălucitori, ca de diavol. Dintr-o singură privire ne-a şi mirosit ce hram purtăm şi ni se adresează corespunzător:

– Ce vreţi, loazelor?!

Noul meu amic îl şi pocni peste mutră, făcîndu-l să se clatine pe picioarele de plastic. Un tîr de om, aflat pe unul din scaunele înalte de lîngă bar, profită de ocazie şi-i aruncă şi el în faţă conţinutul paharului, zicîndu-i printre dinţi:

– Să-l bea mă-ta!

Barmanul-android nu reacţionă în nici un fel, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

– Două whisky-uri cu gheaţă, nătărăule, comandă prietenul, întinzîndu-i cu părere de rău cei doi dolari.

Androidul avea un braţ de culoare roz iar celălalt vişiniu. Cu gesturi iuţi umplu două pahare ce păreau a fi din sticlă

obişnuită. Cînd introduse însă cuburile de gheaţă, acestea se ridicară în aer, purtate de o mînă invizibilă, zburînd spre una din mese, aflată într-o zonă a locandei populată cu cele mai nenorocite mutre pe care le văzusem în viaţa mea. Le urmărim ca doi tîmpiţi şi ne aşezăm la masa pe care au aterizat, înconjuraţi de priviri suspicioase. Enervat îi spun umflatului pe care îl urmasem atît de naiv:

– Ascultă, amice, n-am nici un chef să-mi las pielea în fundătura asta împuţită, n-am ştiut că-ţi serveşti băuturica numai la Hilton?!... Facem tîrgul?! mă întrebă puţin mai tîrziu, scotocindu-se prin buzunare.

– Să aud propunerea!

– Priveşte, şi-mi arată un inel pentru degetul mic, negru, cu o dungă sidefată pe toată lungimea.

Prostit, mă uit cu gura căscată la el şi nu pot să mă abţin să nu izbucnesc în rîs!

– Vrei să mă ceri de nevastă?

Umflatul zîmbeşte cu milă şi mă lasă să gîgîi în continuare în hohote.

– Pentru o mie de dolari este al tău.

– Nu zău, vrei şi zestre, nenorocitule?

Fără să mai spună nimic, îmi înfăşcă mîna şi îmi vîră pe degetul mic inelul. Simt un fior în cap şi degetul îmi dispare, retezat fără nici o durere de la încheietură. Ţipătul de frică îmi rămîne în gîtlej, cînd cu un gest la fel de rapid, scoate inelul şi degetul îmi reapare ca prin farmec. Apoi, relaxaţi amîndoi, mi-l introduce din nou în deget.

– Trucaje, zic eu zîmbind. Încearcă la un circ. Ca să mă conving, plimb inelul de-a lungul degetului, făcîndu-l să dispară ca într-o scamatorie. Japonez?!

– Nu-i treaba ta, cumperi sau nu?

– La ce-mi trebuie?

Se scotoceşte din nou prin buzunare şi scoate, de data aceasta o monedă de un cent pe care o aşează pe masă. Mă apucă de mînă şi acoperă moneda cu ceea ce ar fi trebuit să fie degetul meu, băncuţa dispărînd la fel ca şi degetul.

– Ei, ce spui?!

– Aiurea, să fur mărunţiş?! Îmi trebuie o săptămînă pentru un dolar. Mai bine cerşesc, tot aia!

Exasperat ridică privirile în sus, ca într-o rugăciune, numai că tavanul este zugrăvit cu un cur de femeie goală.

– Mi-a mers bine cu el o perioadă, începu să povestească, operam la colecţionarii de monede vechi; în timp ce le cercetam colecţiile, topeam o piesă, pe care o vindeam la un sfert de preţ. Am încercat şi cu diamante, aici însă îţi trebuie faţă distinsă, maşină luxoasă... nişte

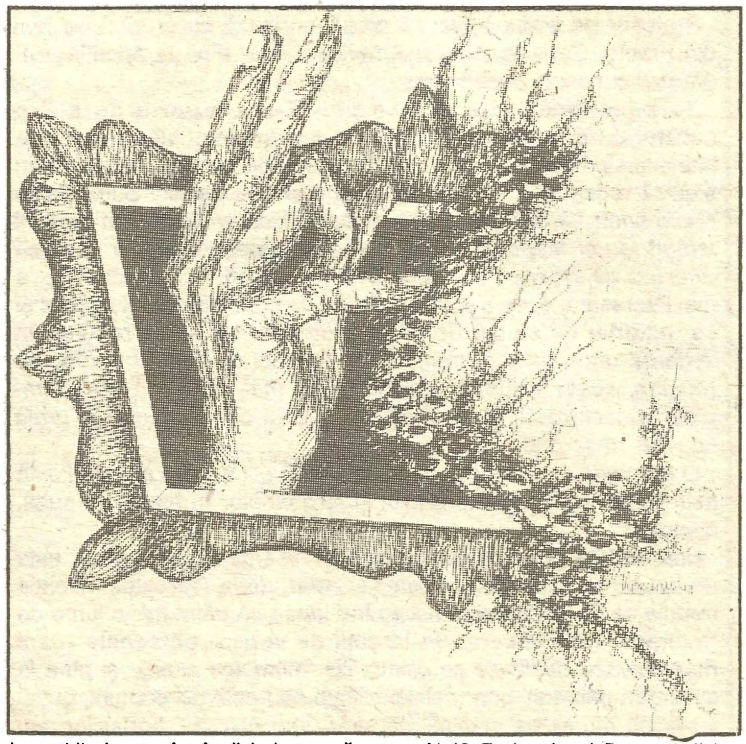

investiţii. Acum sînt însă bolnav, mă umflu din cauza rinichilor şi îmi trebuie urgent o mie de dolari pentru tratament, dacă nu, mă curăţ!

– Mi-e milă de tine, dar crede-mă, n-am avut în viaţa mea o mie de dolari! Doar dacă...în circiumă îşi făcuse apariţia mexicanul-argentinian, urmărindu-şi paharul ce se îndrepta spre o masă selectă. Trage-mi un pumn! Fără să stea pe gînduri mă şi pocneşte peste gură, făcîndu-mă să văd mii de stele. Sîngele mi se prelinge din nas şi încerc să-l opresc cu palma, mă ridic buimac şi împleticit mă îndrept spre argentinian. Domnu' vă rog o batistă, şi-i arăt botul plin de sînge. Generos îmi întinde drapelul roşu pe care îl duc la nasul rănit. Aproape leşinat din cauza duhorii de transpiraţie, mai am puterea să-mi înfăşor mîna în ea şi apoi să-i subtilizez cartea de credit aflată în buzunarul hainei, căscat ca o gură ştirbă.

– Cît ai scos?! mă întrebă curios.

– O mie, pentru sume mai mari banca face verificări suplimentare.

Cît am stat în sediul băncii, am cerut un plic şi am scris pe el adresa hotelului unde locuia mexicanul argentinian, am aruncat în el cartea de credit, apoi am vîrît plicul în prima cutie poştală întîlnită în cale.

– Cum dracu' te-a dus mintea să foloseşti batista?

– Mi-am adus aminte că sistemul argentinian antifurt se bazează pe senzori olfactivi... spunînd aceasta mă opresc în faţa intrării unei policlinici particulare. Nu intri?! îl întreb.

– Aici? Eşti nebun! Doar pînă la closet!

Scot banii din buzunar şi-i întind:

– Ia-il Repară-ţi dracu' măruntaiele! Dacă aş avea mai mult ţi i-aş da să-ţi pui unele artificiale.

Ca să nu rămînă dator îmi plasează inelul.

– Poţi să faci avere cu el.

– Ştiu, zic eu nu prea convins, şi-l arunc neglijent într-unul din buzunare.

Umflatul se apropie de mine şi-mi spune cu voce tremurîndă:

– Trompetă, eşti un tip scîrbos de bun. Pentru mia asta de dolari îţi vînd un pont. Te duci acolo unde erau cîndva arenele Gordon, acum este un maidan murdar. În nopţile cele mai întunecoase apar, plutind în aer, inele. Dacă eşti un vînător priceput poţi să înşfaci unul suficient de mare încît să-ţi viri în el întreaga mînă şi să furi chiloţii tuturor poliţiştilor din oraşul ăsta nenorocit. Fii atent însă, zona este împărţită în teritorii de vînătoare, iar stăpînii neiertători dacă le-ai încălcat drepturile. Şi spunînd acestea îmi întoarse spatele intrînd în spital.

Stau într-un gang întunecos şi fumez un chiştoc de ţigară, găsit pe asfaltul străzii, frigîndu-mi degetele ce-mi tremură de oboseală. Mă gîndesc cu jind la mia de dolari pe care i-am avut în mînă şi îmi aduc aminte că toată viaţa am fost un băiat dulce care plîngea ori de cîte ori vedea un motan şchiop sau o fată crăcănată. Nostalgia mă părăseşte şi hotărăsc că arenele Gordon pot deveni un hogeac pentru o perioadă de timp, chiar dacă nu voi avea noroc la vînătoare. Parcurg drumul pe străzi lăturalnice şi dau gaură la cîteva automate de ziare şi sucuri. Ajung la noua reşedinţă cu buzunarele doldora.

Arenele Gordon au fost una din acele construcţii tîmpite sub acoperişul căreia se puteau aduna cîteva zeci de mii de oameni pentru a asista la o mardeală de box şi mai tîmpită. Cînd oamenii s-au mai deşteptat la minte, au dat dracului arenele Gordon şi toate sporturile astea cretine, preferînd o partidă de droguri sau un simulator de senzaţii, locul devenind un camping pentru lichelele din oraş. Din cînd în cînd, îi mai adună poliţia, dar după cîteva săptămîni se strîng din nou.

Majoritatea scaunelor din plastic sînt rupte sau smulse cu totul, mormane de moloz şi gunoaie se află împrăştiate pe terenul arenei, printre ele zărindu-se zeci de tabere improvizate: corturi, sobe şi oameni murdari. Acoperişul, suspendat pe cabluri de oţel, are o grămadă de spărturi şi ceea ce mi se pare curios este faptul că oamenii sînt strînşi chiar în dreptul acestora, gata să fie muraţi de prima ploaie. Cu convingerea că trebuie să existe o explicaţie deşteaptă la acest lucru, m-am hotărît să-mi fac culcuşul sub o asemenea spărtură, destul de mică în comparaţie cu altele, dar singura liberă. Mi-am înconjurat teritoriul, nu mai mare de cîteva zeci de metri pătraţi, cu scaune de plastic rupte, construind un fel de gard, de înălţimea unui om. Din ziarele furate am încropit o saltea, pe care m-am aşezat răsuflînd, în sfîrşit, uşurat. Pentru cîteva clipe am închis ochii, revăzînd într-un carusel ameţitor toate evenimentele zilei. Prea multe pentru un singur om! Am scos din teancul de reviste, pe cea mai interesantă: „Clubul miliardarilor", mi-am desfăcut şi o sticlă de juice şi în timp ce sorbeam lichidul aromat priveam fotografiile colorate ale acelor oameni fericiţi pentru care viaţa înseamnă doar soare, iachturi, vile, piscine, insule exotice şi multe alte lucruri simpatice.

– Ce faci, tipule?! m-a întrebat o voce răguşită, de dincolo de gard.

M-am întors alene şi l-am privit cu greaţă pe vizitator, un şut păros care balea la mine o pereche de ochi de viezure.

– Mă scarpin în fund, i-am răspuns amabil.

Musafirul a început să rîdă ca un idiot, întrebînd într-un tîrziu:

– Şi cu ce ocazie prin locurile astea?

– Concediu de maternitate.

Zîmbetul i-a zburat rapid de pe faţă.

– Ascultă, geamantan de piele, nu-mi plac tipii prea şmecheri, am alergie la ei.

NICOLAE C. ARTION O TROMPETĂ ŞI UN INEL

Lucrare nominalizată în cadrul „Ultimului concurs SF al anului 1995"

– Şi eu sînt sensibil la întrebări.

– Te înţeleg, mormăi acesta, scărpinîndu-se în chica roşcată. Dar comunitatea mea vrea să ştie alături de cine îşi petrece noaptea.

– În ordine, prietene, sînt un plesnitor amărît. Am aflat chestia cu inele şi am venit să-mi încerc norocul.

– Cam mică gaura, spuse musafirul privind tavanul. Vei avea cam puţină lumină.

– Mă descurc.

– Sper, noi avem însă cea mai mare gaură şi cea mai multă lumină!

– Vă puneţi prea multe speranţe într-o biată gaură!

Noaptea a venit senină şi cu o puzderie de stele pe cerul de deasupra arenelor Gordon. Era prea multă lumină pentru inele! În scurt timp oamenii au uitat de vînătoare şi au aprins zeci de focuri pentru a-şi pregăti haleala. Mirosuri ademenitoare au început să plutească în aer, făcîndu-mă să salivez de poftă. Am băut două cutii de sucuri şi m-am aşezat comod pe salteaua din ziare, privindu-mi bucata de cer care îmi aparţinea. Mă simţeam bine proprietar.

M-am trezit din somnul care mă furase, după cîteva ore. Trecuse binişor de miezul nopţii şi oamenii cu burţile pline de mîncare cîntau melodii tînguitoare despre femei frumoase, cai, pistoale şi alte tîmpenii de genul ăsta. Ca să le fac în ciudă am început să urlu ca un coyot pînă au amuţit cu toţii. Cînd s-a aşternut liniştea deplină, le-am oferit punctul forte al show-ului: un blues negru cîntat la o trompetă invizibilă, folosindu-mă doar de strașnicele mele buze. Nu ştiu cît a trecut, dar cînd am terminat eram ud de traspiraţie şi cu ochii holbaţi de efort. Din celelalte hogeacuri s-au auzit aplauze firave şi înjurături simpatice, semn că melodia mea le mersese la rărunchi.

Nu cred că mai erau multe ore pînă în zori, cînd a început să bată vîntul. În scurt timp întunericul a cuprins arenele Gordon. Am mai avut răgazul să-i văd pe cei din hogeacul cel mai apropiat, conduşi de burtosul roşcat, cum se pregătesc de vînătoare.

Cocoţaţi pe grămezile de moloz, încă buimaci de somn îşi aranjau ghearele de oţel cu care aveau de gînd să agaţe inelele, plase subţiri cu ochiuri dese, cîrlige, harpoane şi săgeţi avînd prinse în coadă fire lungi de plastic... Apoi, întunericul i-a cuprins pe toţi şi n-am mai zărit nimic. Nici un zgomot, nici o şoaptă... Şi au apărut inelele: zeci, sute; mici cît un degetar sau de grosimea unui braţ de bărbat. Zăreai doar din cînd în cînd lucirea benzii de sidef reflectînd lumina palidă a stelelor ce mai apăreau din cînd în cînd din spatele norilor negri.

Săgeţile şi plasele şfichiuiau aerul în căutarea prăzii, dar imediat auzeai cum se prăbuşesc cu zgomot înfundat şi înjurăturile furioase ale stăpînilor, care se pregăteau să o ia din nou de la capăt. Cîntînd încet, în vîrful buzelor, un marş funebru, am scos dintr-un buzunar inelul, iar din altul o bobină cu fir de plastic pentru pescuit. L-am legat şi m-am aşezat comod pe salteaua de ziare, începînd să desfăşor încet firul, pradă plutea nemişcată deasupra inelului pe care-l ţineam legat cu firul de plastic, încercînd parcă să-l cuprindă.

„Te-ai îndrăgostit, pramatie!" am mormăit eu, trăgînd încet firul în jos. Drumul a durat minute în şir, sau poate chiar ore; îi simţeam doar prezenţa, din ce în ce mai aproape, în timp ce alături, tipi de la celelalte hogeacuri înjurau de mama focului. În sfîrşit, jos, sau cel puţin aproape jos, pentru că inelul se

în timp ce inelul se ridica purtat de o forţă invizibilă. Nu vedeam mare lucru, dar eram sigur că metoda mea este infailibilă şi într-adevăr, nu după mult timp, am zărit în lumina slabă, pătrunsă prin gaura de acoperiş, o dungă de sidef uriaşă, înfăşurînd un cerc prin care aş fi reuşit să mă strecor de-a întregul. De emoţie, am scăpat firul din mînă, reuşind cu greu să-l prind, în timp ce bobina se desfăşura cu o viteză ameţitoare. Înjurînd, mi-am legat capătul de aţă de gît, astfel încît pierderea inelului n-avea să se întîmple decît cu propriul cap în timp ce celelalte inele se mişcau cu viteză, într-un zig-zag continuu, viitoarea mea afla cam la jumătate de metru înălţime de salteua mea! „Noroc, barosane, ce borţos eşti!" i-am făcut un compliment, adevărul era însă că mi se înmuiaseră picioarele de frică. Înghiţind în sec am întins mîna şi l-am înfăşcat. Nici o împotrivire, doar falangele degetelor care s-au dus dracului, de parcă eram ciung. Am ridicat un deget şi acesta a reapărut întreg şi nevătămat. Pentru mai multă siguranţă, l-am prins zdrăvăn şi cu cealaltă mînă. Doar cu dinamita ar mai fi reuşit cineva să mă desprindă de el! Era al meu! de bucurie am început să urlu ca un lup la Lună, făcîndu-i să amuţească pe toţi fraierii care mă înconjurau. Apoi au început să înjure şi să arunce cu tot felul de lucruri. Fără să-i bag în seamă am intrat cu amîndouă picioarele în inel, partea de jos dispărîndu-mi cu totul. „Nu-i rău, mi-am zis. Se pot cîştiga bani buni la un circ. Iar dacă mi-l pun pe cap, făcîndu-mi să dispară doar trunchiul, atunci pot poza pentru cele mai grozave reviste porno". Rînjind fericit, în acele clipe mi-a venit ideea genială de a deveni omul invizibil! Nu ştiu dacă le aveţi cu cărţile, dar eu, cînd am dat o dată o gaură la un automat de cărţi, am găsit printre altele, una care se chema „Omul invizibil" şi pe care am citit-o într-o noapte, într-un WC public, blocînd singur o cabină întreagă. Atît de mult mi-a plăcut încît am purtat-o luni întregi într-un buzunar, pînă cînd mi-a şterpelit-o o fufă crezînd că-s bani. Şi acum, eu puteam deveni omul invizibil! Fără să mai stau pe gînduri, am ridicat inelul, trecîndu-l pe deasupra capului. Am simţit că materialul dur al acestuia se topeşte încet şi după cîteva clipe aveam mîinile goale. Speriat, m-am lăsat încet în jos, culcîndu-mă pe pămînt. Era întuneric – un alt întuneric decît cel din arenele Gordon - şi o linişte de-ţi ţiuiau urechile.

„Trompetă, mi-am zis în gînd, de data aceasta ţi s-a înfundat. Eşti invizibil, dar şi lumea pe care ai vrut să o tragi în piept a devenit invizibilă!".

Ca să prind curaj am început să cînt încetişor un blues vechi, gîndindu-mă că, odată cu venirea zorilor aveam să încerc să ies din rahatul în care intrasem singur.

După minute lungi de aşteptare, am auzit un murmur de voci. De frică m-am făcut ghem, încercînd să desluşesc ce spun.

– Uite-l, inspectore...a sosit un fraier. Vocile veneau din acelaşi întuneric din care nu se distingea nimic.

– Cine-i, sergent?

Aveam senzaţia că cei doi mă priveau ca într-un televizor în a cărui cutie eram închis. Cîteva clipe se auziră tastele unui computer portabil...

– Tipul cu drogurile care i-a înjunghiat pe cei doi. Îl căutăm de trei ani.

– Bună chestia asta cu inele, continua inspectorul. Nu prea înţeleg eu cum funcţionează treaba asta cu micro-universul paralel, dar e o închisoare pe cinste şi în cîţiva ani adunăm toate loazele din stat...

– Hei, am strigat eu, simţind că se îndepărtează, mai este mult pînă în zori?

– Care zori, rîse sergentul;

O viaţă de om, tipule, o viaţă de om!

Din cînd în cînd, careva scrie cîte un eseu denunţîndu-mă ca fiind ateu. Tocmai am primit unul intitulat *„Problema cu ateii e că ei nu vor să creadă"*. Se termină cu afirmaţia că *"oamenii de ştiinţă cu minţi superficiale – popularizatori ranchiunoşi precum Carl Sagan şi Isaac Asimov, profesori universitari deziluzionaţi – sînt cei care se agaţă prosteşte de privilegiul de a nu crede în nimic"*. (Eu cred în ceva, cred în ştiinţă; dar autorul eseului din păcate nu a auzit vreodată de ştiinţă).

Piosul nostru eseist spune: *"oamenii de ştiinţă cu adevărat luminaţi sînt aproape cu toţii deschişi către religie, mărturiseşte fizicianul Henry Morgenau de la Yale, fizician ce a lucrat cu Einstein, Dirac, Jastrow, Heinsenberg şi Schrodiger. Ei nu amestecă religia cu ştiinţa, dar nici nu o exclud din sfera convingerii raţionale. Cei care descoperă teorii în întregime noi şi abstracte ale fizicii, spune profesorul Morgenau, îşi privesc în sinea lor ideile ca nişte revelaţii divine."*

Ei bine, să ne gîndim un pic. Să strîngem la un loc o sută de oameni de ştiinţă care îşi privesc teoriile lor şi abstracte ca fiind revelaţii divine.

Aş presupune că fiecare din cei o sută şi-ar crea un fel de teologie care să explice ceea ce fac, dar, de asemenea, presupun că nu ar fi doi care ar avea acelaşi fel de teologie.

Presupun că fiecare din cei o sută ar avea noţiuni vagi despre Dumnezeu, dar nu ar fi două referitoare la un acelaşi Dumnezeu şi dacă s-ar apuca să discute între ei asupra naturii Domnului s-ar încurca rapid într-un asemenea nod al religiozităţii teologice încît să nu mai fie capabili să se descurce niciodată. Chiar mi-ar place să presupun că fiecare din ei s-ar duce la o biserică recunoscută şi s-ar amesteca în toată pălăvrăgeala pe care o implică un asemenea lucru. Totuşi, sînt aproape convins că s-ar divide în secte şi grupuri de religii (nici măcar toate creştine – unele poate chiar Zen, Budiste) şi nu ar avea nici un punct asupra căruia să fie de acord.

Nu am nici o obiecţie referitoare la oamenii de ştiinţă angajaţi în asemenea lucruri. Dacă le face bine să creadă că au inspiraţii divine şi că un Dumnezeu are grijă de ei, de ce nu? Să-i lăsăm să se simtă bine.

Nu sînt responsabil pentru ceea ce cred alţi oameni. Sînt responsabil doar pentru ce cred eu, şi ştiu ce înseamnă asta. Nici o idee pe care am avut-o nu m-a făcut să cred că e revelaţie divină. Nimic din ce am observat nu m-a condus la a crede că un Dumnezeu mă urmăreşte.

Cu toate că ceasul morţii se apropie pentru mine *(articolul este scris în 1992 Nn)* nu mi-e frică să mor şi să mă duc în iad, sau (ceea ce ar fi cu mult mai rău) în ceea ce este versiunea populară a Raiului. Mă aştept ca moartea să însemne nimic, şi, prin îndepărtarea mea de orice posibilă frică de moarte sînt recunoscător ateismului.

Dar să ne întoarcem la aceşti oameni pioşi care scriu eseuri denunţînd ateismul. Ce anume însă *nu* denunţă ei?

Religia?

A cui religie? Care sînt credinţele lor?

Ştim că ei îşi spun "Creştini", cuvînt din Biblie ca fiind purul adevăr.

Atunci trebuie să întrebăm cîţi oameni de ştiinţă sînt Creştini fundamentalişti care acceptă fiecare cuvînt din Biblie ca fiind absolut.

Deci – Cîţi oameni de ştiinţă:

1) Cred că Pămîntul a fost creat acum şase mii de ani de o forţă supranaturală ce a spus *"Să fie lumină"*, şi a fost lumină.

2) Cred că toate speciile pămîntului au fost create din intenţie divină ca distincte şi separate.

Sau cîţi preferă să creadă incredibil de numeroasele dovezi care arată destul de clar că toate aceste specii s-au dezvoltat prin procese evolutive.

3) Cred că primul bărbat şi prima femeie (creaţi ca primii) trăiau într-un loc numit Eden unde era interis să mănînce un fruct anumit.

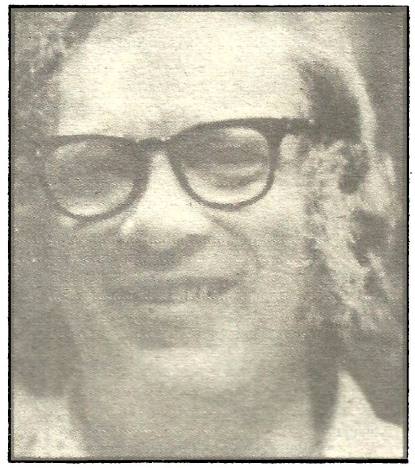

Un şarpe vorbitor i-a înşelat convingîndu-i să mănînce, şi Dumnezeu, înfuriindu-se instantaneu, îi aruncă afară din Eden.

Sau cîţi preferă să creadă că omenirea s-a dezvoltat pe o perioadă de timp de milioane de ani.

4) Cred că Dumnezeu este atît de răuvoitor, irascibil, crud, încît să dorească distrugerea întregii umanităţi, cu excepţia unei singure familii pentru că "au păcătuit" şi s-o facă printr-un potop planetar. El distruge Sodoma şi Gomora cu focurile cerului pentru că "au păcătuit". El distruge cîteva mii de Israeliţi pentru că au ţopăit pe lîngă un idol de aur şi "au păcătuit". (Acesta să fie prea-iertătorul Dumnezeu?)

5) Cred că pe la 2700 î.e.n. a fost un potop ce a distrus tot ce era pe pămînt.

6) Cred că, în momentul în care s-a întors să privească la Sodoma în flăcări, nevasta lui Lot a fost transformată într-un pilon de sare.

Toate acestea sînt mituri şi poveşti cu zîne, care dacă ar fi găsite în alte "cărţi sfinte" ar fi recunoscute ca atare şi ar fi de rîs. Dar fiindcă sînt găsite în Biblia noastră pe care sîntem invitaţi încă din copilărie să o respectăm, le acceptăm în totalitate.

Sigur, eu nu accept nici unul din aceste lucruri, incluzînd multe alte articole suplimentare pe care nu m-am mai deranjat să le menţionez. Da, dacă ateismul implică necredinţa în astfel de basme atunci problema mea e că nu *vreau* să cred.

De ce aş vrea?

Şi cîţi oameni de ştiinţă, nu contează cît de plini de sentimentului revelaţiei divine, cred ceva din aberaţia asta?

Accidental, eseistul care denunţă ateismul dezvăluie cu fiecare rînd pe care îl scrie totala sa ignoranţă despre ştiinţa modernă. Bine înţeles că asta nu-l împiedică să polemizeze.

Pe lîngă toate astea, mă întreb de ce se chinuie să tipe la mine şi să mă înjure. Eu nu vreau să-l înjur, dar dacă aş face-o tot nu ar fi nimic. Cînd va muri va intra într-un tărîm al nimicului. Nu va fi pedepsit că a fost un credincios oricît de exaltat.

Eu, pe de altă parte, deoarece sînt ateu trebuie (în concordanţă cu credinţa piosului eseist) să mă îndrept drept spre iad cînd voi muri. Bunul şi a toate iertătorul Dumnezeu, în care cred ei, va avea grijă ca eu să suport torturi extreme întreaga eternitate.

Avînd asigurat acest viitor, ce altceva mai trebuie să suport?

Nu e de ajuns să ard în focurile nestinse ale iadului pentru miliarde şi miliarde de ani? Mai trebuie ca persoana asta să tipe la mine şi să mă înjure?

Accidental sînt interesat de ce numesc "păcat" predicatorii fundamentalişti de la televizor.

Tocmai am trecut printr-o decadă a secolului douăzeci în care Statele Unite au stabilit un standard de corupţie cum nu a mai fost văzut vreodată. Am lucrat cu acţiuni fără acoperire, am falimentat băncile de credit şi de depuneri, am aruncat banii ca apa, trăind din împrumuturi pînă ce conducerile oraşelor, statelor şi chiar guvernul federal au ajuns să nu aibă nici un ban.

Şi nu am auzit nici un predicator de televiziune denumind asta "păcat". Nu am auzit nici o denunţare din amvon.

Păcat pentru ei înseamnă un pic de distracţie sexuală. Un mic adulter îi pune pe jăratic, şi ca un fapt, de cîte un adulter mic se ocupă şi ei printre altele. După care ei plîng şi lăsîndu-şi lacrimile să curgă pe obraji spun mioriăind: "Am păcătuit". Ei, vă daţi seama că nu vreau să cred nici asta. Nu vreau să cred că a avea relaţii cu o femeie ce nu-ţi este nevastă este de presupus că va înfuria un Dumnezeu blînd şi a toate iertător, în timp ce a cheltui la întîmplare banii naţiunii, şi a face oamenii să fure cu milioanele, îl lasă nemişcat şi neatins.

Îi aud pe conservatori spunînd că "liberalii" distrug familiile, dar conservatorii sînt cei care distrug ţara.

Aş fi mult mai impresionat de oamenii religioşi dacă nu ar fi atît de nerăbdători să pună mîna pe o parte din pradă, şi s-ar ridica pe picioarele dindărăt şi ar denunţa hoţii şi excrocii care se răspîndesc în societate.

Totuşi, nu cred că se va întîmpla aşa ceva. Persoanele religioase sînt prea interesate de sex.

Traducere
Mihai CORBEA

Laurenţiu Ulici va sprijini creativitatea tinerilor

Adunarea Generală a Uniunii Scriitorilor din România a avut loc pe trei şi patru februarie 1995.

A fost ales în funcţia de preşedinte domnul Laurenţiu Ulici şi s-a votat un nou statut care îşi propune, printre altele, ca breasla să acorde protecţie şi să promoveze literatura, inclusiv a tinerilor, să reanime toate formele de manifestare literară, inclusiv cenaclieră şi să acorde statut de scriitor şi creatorilor de programe interactive pe calculator.

Îi urăm actualului preşedinte succes în realizarea deziderateloor optimiste ce şi le-a propus.

Au participat la întîlnire şi domnii:

Mircea Opriţă,
Ion Hobana,
Dorel Dorian,
Constantin Cubleşan,
George Anania,
Romulus Bărbulescu,
Victor Bîrlădeanu,
Viorel Marineasa.

În urma gestionării de către actualul preşedinte, asociaţia a reuşit să-şi achite toate datoriile, să se autofinanţeze şi să-şi păstreze statutul apolitic. Filiala din Bucureşti este iar în disponibilitate să tipărească două publicaţii: „Luceafărul" şi „România Literară".

Mihail Grămescu

În luna ianuarie ac rubrica *Flash SF*, realizator LUCIAN BĂBEANU, a împlinit un an de la debut.

Rubrica, *imagine mişcată a JSF*, a fost o oglindă fidelă a vieţii cenacliere şi o busolă în haosul informaţional.

A realizat emisiuni memorabile despre tabăra Atlantykron '94, euROcon '94, RomCon '94, clubul Quo Vadis?, cenaclul SFera, clubul Quasar etc.

La mulţi ani!

A.B.

MIHAIL GRĂMESCU a fost declarat „Omul zilei" de cotidianul Jurnalul Național

Mihail Grămescu - Scriitorul care, imposibil la vitregiile vieții ante și post decembriste, și-a dedicat existența creației. Indiferent și angajat, imaginativ și sobru, cutezător și timid și-a încîntat an după an fanii purtîndu-i prin lumi imaginare sau recognoscibile, ostile sau bucolice, transgresînd continuu realitatea după straniile tipare înscrise înlăuntrul minții sale, mereu același, mereu altfel, jonglînd cu simbolurile culturale și arhetipurile, transgresînd fruntariile prozaismului cotidian în volumele *Aporisticon, Moara de apă, Phreeria, Săritorii în gol* precum și în sutele de texte și articole publicate în decursul anilor.

Salutat dintru bun început ca un veritabil leader al generației sale, validat apoi de numeroasele premii naționale și europene obținute este o prezență specifică în peisajul literar românesc. Pentru toate acestea, pentru continua sa angajare pe tărîmul literelor și pentru că recent a apărut în librării cu volumul *„Săritorii în gol"*, „Jurnalul Național" îl declară pe scriitorul Mihail Grămescu „Omul zilei".

Ionuț Bănuță

după
Jurnalul Național, nr.515
din 8 Februarie, 1995

5.30. Coborîm toropiți de nesomn, de „chefere" și de căldura infernală din acceleratul 625 pe peronul ieșean. Eu mai greu cu primele 20 de pagini ale volumului tradus de *Mihai Samoilă* și cărat de mine pentru a mi-l autografia. După cinci minute de orbecăială prin efectul de „contre-jour" ne regăsim cu *Mihail Grămescu* care călătorise în vagonul vecin.

La *Mihai Samoilă* (gazda noastră) aflăm că sufrageria e ocupată de *Mara Popa (& son) + Sebastian (A) Corn*, sositi cu o zi înainte. Știți chestia cu ăia care pornesc de dimineață, nu?

Aprox. 9.30. Casa mișună de sefiști *(mai dihai decît casa aia din „Step by step")*. Apare Maic *(zis și Michael Hăulică) &wife*, Adrian *(zis și Reward Savu & reportofonul)*, Dragoș *(Cojocaru & his self)*. Ne urnim pe la 10.45 *(fusesem informați de modificarea orei de începere, însă nu și Lucian Băbeanu care timp de o oră îi bombardase cu mesaje disperate pe ieșeni din zona Clubului C.F.R. unde campa cu camera video și fără machete. Curat ghinion!)*. Adunați și strînși în fostul *„Punct de documentare politico-ideologic"* am purces în cele din urmă la disecarea obiectivelor majore care ne polarizaseră pe direcția fostei capitale a Moldovei. După spiciul d-lui Zamfir, directorul clubului, Michael ne-a prezentat fanzinul Alternativ *(fanzin apărut înaintea clubului; realizat în 16 pagini, format A4, 15 exemplare, deocamdată pentru invitați)*. În cuprins : articole de *M. Samoilă, D. Ivănescu, L. Radu*, un interviu cu *Corn (S. A.)*, o revistă a presei și un text de *M.H.*. A urmat o firească declarație de intenții constînd în citirea editorialului fanzinului, editorial datorat aceluiași *M. H.*. *„Alternativ SF se vrea o alternativă la SF-ul mlăștinos în care se poate scufunda fandomul românesc încremenit într-un proiect care de mult nu-l mai reprezintă - nici ca realizare, nici ca aspirații, nici ca obiect de studiu. Alternativ SF se vrea o alternativă SF la literatura sfîrșitului de mileniu și, totodată, parte a ei. Alternativ SF este, să zicem acel no man's land dintre aia și ailaltă, acea zonă pe care-o rîvnesc toți dar le e teamă s-o cucerească, despărțirea apelor dar și unirea lor"*.

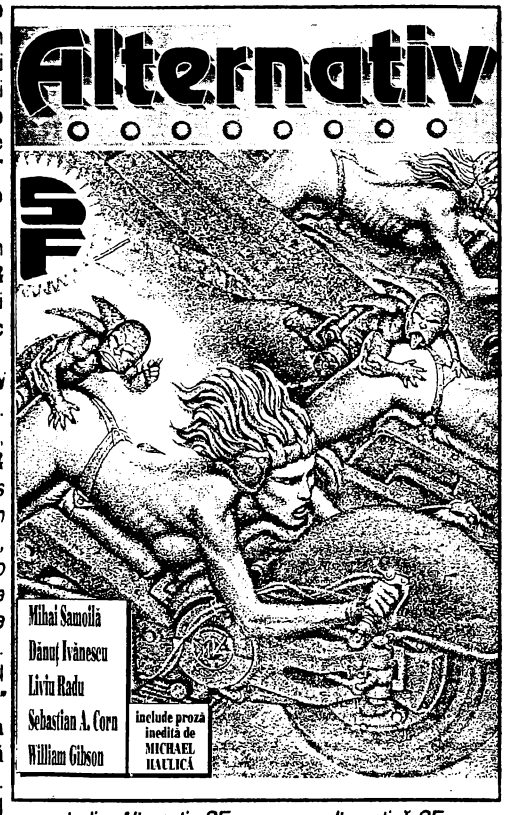

A urmat lansarea cărții *Săritorii în gol* , lansarea numărului 106 al *JSF* și cîteva considerații ale lui *Mihai Samoilă* pe baza romanului *Unde cîndva, suave păsări cîntătoare*.

Apoi discuțiile neprotocolare la o ceașcă de ness, umbrite cumva de absența lui *Sebastian*, răpus mișelește în noaptea precedentă.

Extrem de interesante discuții mi-au prilejuit întîlnirile cu *Vlad Frînghiu* și, mai ales cu *George Ceaușu*. Foarte academică, bogată, cerebrală, doctă, eminentă, folositoare, genială, holistică, instructivă, juvenilă, lucrativă, mirobolantă, neasemuită, originală, profundă, radicală, subtilă, teoretică, utilă, valoroasă, xenofobă, yuppie și zadarnică s-a dovedit viziunea lui *George* asupra redactării știrilor.

În prima parte a întîlnirii *Mihail Grămescu* a anunțat racolarea unui prim sponsor pentru proiectata lui antologie a „generației" '90. Artizanul sherlockholmesian nu e altul decît Andrei Valachi. La un sumar recensămînt mass-mediatic au rezultat ca fiind prezente două televiziuni: TVR *(Lucian Băbeanu - Bună dimineața!)* și Europa Nova, două posturi de radio extra-locale: România Tineret *(Mara Popa)* și Radio Prahova *(Mihaela Gheorghe)*, două sau trei ieșene (eu n-am reușit să-l identific decît pe reprezentantul postului *Radio Hit 94.9* și pe *Lucian Merișca*), iar la capitolul presă scrisă: : *JSF* și *SuperNova*, plus *Curierul Național* și *Evenimentul Zilei*.

Și-mi dau seama că încă nu i-am prezentat pe membrii noului cenaclu: M. Hăulică, M. Samoilă, F. M. Tudor, D. Cojocaru, M. Mihai, C. Rusu *(tehnoredactorul fanzinului)*, R. Gavrilescu, A. Savu si D. Popescu *(absent)*. În afara cenaclului Quasar care s-a prezentat *in corpore* au mai participat numeroși fani locali.

Una peste alta întîlnirea s-a dovedit fructuoasă și poate constitui - așa cum spunea *Michael* - începutul unui armistițiu *(cel puțin)*. Lucrul verificabil și în *(aproximativa)* unanimitate în care s-a înghețat, preț de-o bere.

BOOKSHOP

Ultimele noutăți Horror în Anglia

CREATED (CREATORUL)

de Richard Christian Matheson,
MacMillan, London, 1994, 324,pag., hardcover

Născut în 1953, *Richard Christian Matheson* este fiul cunoscutului scriitor *Richard Matheson*, autorul lui *I Am Legend*. A lucrat în publicitate, a scris recenzii de cărți pentru diverse publicații, a fost cercetător la laboratoarele de parapsihologie a *Universității California, Los Angeles*. A scris mai mult de 300 de scenarii pentru diverse producții ale studiourilor Universal printre care: *The Incredible Hulk, Tales From The Crypt*, a scris și a produs seria *TV Stir Crazy* (pentru CBS) a semnat scenariul cîtorva filme *(printre care thriller-ul comic Loose Cannons împreună cu tatăl său)* și a fost co-scenarist și co-producător executiv al filmului cu vampiri *Red Sleep*. *Created By* este primul său roman, apărut în America în 1993, inspirat - cum era și de așteptat - din lumea filmului. *The Mercenary* (Mercenarul), este o serie TV pe gustul publicului - acțiune palpitantă, fete frumoase și sînge din belșug. Creatorul ei este *Alan White*, un bărbat de o forță și o voință implacabile. Treptat însă lucrurile îi scapă de sub control. Presa relatează despre întîmplări reale care oglindesc exact ceea ce se desfășoară în diverse episoade ale serialului. Apoi evenimente și fapte care nu au fost încă „scrise" de scenarist se desfășoară pe străzi în timpul zilei sau nopții. Actorul principal: *Mercenarul*. Romanul este o continuă „plimbare" prin cabinele de montaj ale studiourilor din Hollywood, pe bulevardele largi ale orașului, relevînd aspectele cele mai sumbre ale existenței umane și accentuînd fragilitatea dintre realitate și lumea mirifică vizibilă pe ecranul televizorului. Un roman alert, cu o intrigă inteligentă și o atmosferă de coșmar.

Florin Mircea TUDOR

Despre comete

Lithiul galactic şi supernovele

Stelele din galaxia noastră nu sînt aproape niciodată solitare, de cele mai multe ori sînt grupate cîte două. Şi nu rareori, una din componentele unui asemenea sistem binar este o stea cu neutroni sau o gaură neagră. Atracţia gravitaţională a acestui obiect este atît de intensă, încît o parte a gazelor stelei secundare este transferată în obiectul compact formînd în jurul lui un disc de materie.

V 404 Cygni se pare că este un asemenea sistem. Astronomii de la Institutul de astrofizică din Canare au analizat spectrul de radiaţie emis de steaua secundară a acestui sistem, care a dovedit prezenţa unei mari cantităţi de lithiu. Cantitate asemănătoare aceleia existente în stelele în curs de formare. Dar şi o mare abundenţă de elemente grele, analoagă aceleia observată la stele în cursul vieţii lor. Într-adevăr, spre deosebire de lithiu, care este uşor de distrus la baza învelişului de convecţie al stelelor de acest tip, elementele grele ca oxigenul, carbonul şi azotul sînt sintetizate în inima stelelor către sfîrşitul evoluţiei lor. E greu să fie împăcate aceste două indicii contradictorii, steaua găsindu-se la jumătatea vieţii sale.

Cea mai plauzibilă explicaţie, dintre ipotezele avansate de cercetători, presupune că precursorul obiectului compact, o stea între 40 şi 80 de mase solare, a cunoscut la sfîrşitul vieţii sale solare o fază explozivă de tipul supernovelor. Acest tip de explozie este recunoscut pentru formarea de nuclee dense şi ar putea atrage reacţii nucleare producînd elemente uşoare ca lithiul. Ejecţia straturilor superficiale ale acestei stele, îmbogăţită cu elemente grele şi lithiu, ar fi contaminat chimic steaua secundară. Supernovele de acest tip, ar constitui după părerea lor, o sursă galactică de lithiu care nu trebuie neglijată, şi care ar putea explica, în parte, excesul actual de lithiu din galaxie.

Mihail Grămescu

muzica sferelor (3)

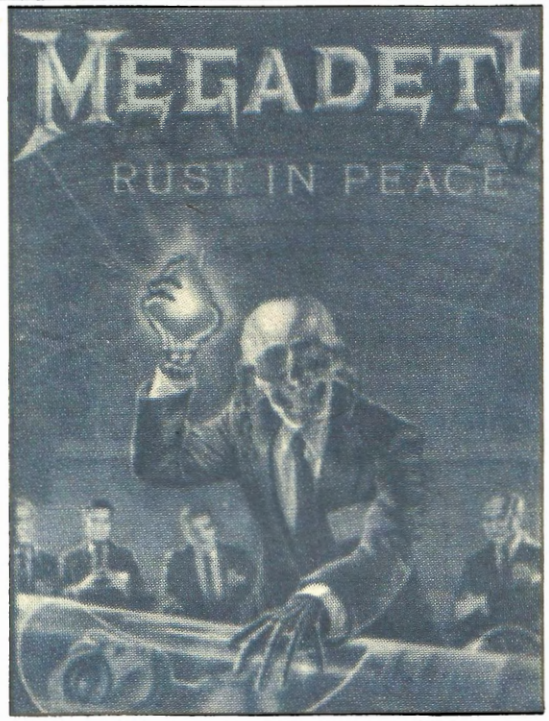

Muzica Rock de avangardă a deceniului IX a stat sub semnul a două mari trupe de *Speed-Metal*: *Metallica* şi *Megadeth*.

Dave Mustaine, leader-ul şi chitaristul solo al formaţiei *Megadeth*, după ce a trecut pentru o scurtă perioadă şi pe la *Metallica*, a ţinut să demonstreze de-a lungul timpului că poate să aducă trupa sa pe aceleaşi înalte culmi la care ajunsese şi *Metallica*. Şi nimeni nu poate spune că n-a reuşit...

Tematica compoziţiilor *Megadeth* capătă deseori accente SF, pe lîngă cele protestatare binecunoscute şi subînţelese prin însăşi natura muzicii lor.

Astfel, excelentul album *„Peace Sells... But Who-s Buying?"* din 1986, are pe copertă sediul ONU din New-York, distrus de bombardamente şi, în prim plan, mascota trupei zîmbeşte ironic, sprijinindu-se pe o pancardă pe care scrie „For Sale" *(De vînzare)*. Printre piesele de rezistenţă ale albumului aş enumera: „Peace Sells...But Who-s Buying?" *(Pace vinde...dar cine cumpără?)*, „Good Morning/Black Friday", „I Ain't Superstitious" şi „My Last Words".

În 1990, trupei *Megadeth* i se decernează premiul Grammy pentru albumul „Rust in Peace" *(Odihnească-se în Pace)*. Secţiunea *Heavy-Metal* a premiului fusese inaugurată în 1989 cu *Metallica* şi al său *„...And Justice For All"*. Şi tot la capitolul *Metallica*: încercaţi să ascultaţi extraordinara piesă instrumentală „Orion", de pe albumul „Master of Puppets" (1986), privind constelaţia...

Pe coperta albumului *„Rust in Peace"*, într-un fel de sarcofag cu geam de sticlă, într-adevăr „se odihneşte în pace" un ... extraterestru. Mascota trupei, rînjind din nou, atinge cu o mînă sarcofagul iar cu alta ţine un bec aprins!? Pe fundal se disting 5 înalte oficialităţi din SUA (George Bush), URSS (Mihail Gorbaciov), Japonia, Germania, Marea Britanie, care par „a sta la sfat".

Aluzia este la adresa filmului „Hangar 18", film care, susţin realizatorii lui, e bazat pe fapte reale şi documente secrete ce atestă deţinerea de către autorităţile militare americane şi ale altor mari puteri a unor fragmente din/sau chiar nave spaţiale venite din alte lumi. Dealtfel, chiar piesa „Hangar 18" care tratează acest subiect, este un exemplu ilustrativ al tehnicităţii deosebite şi a melodicităţii „sound"-ului simfonic Megadeth.

Piesa „Holy Wars" vorbeşte despre stupiditatea religiilor şi a războaielor, conflictelor şi urii pe care acestea le-au generat atît de des de-a lungul istoriei. Interesante ca tematică sînt şi „Five Magics" şi „Tornado of Souls". Strania piesă „Down Patrol" joacă un loc aparte în structura albumului iar „Rust In Peace...Polaris" imaginează desfăşurarea unui al treilea război mondial, atomic de data aceasta, şi consecinţele lui dezastruoase pentru TERRA. Una dintre acestea ar fi şi transformarea climaterică radicală spre un anotimp glaciar extins la nivelul întregii planetei.

În 1992, valoroasa trupă americană editează un nou album de succes „Countdown To Extinction" unde se remarcă în mod deosebit piese ca „Symphony of Destruction", „This Was My Life", „Countdown to Extinction" şi „Psychotron". În melodia care dă şi titlul albumului este înfierată nepăsarea şi sadismul multora care din interese meschine distrug specie după specie şi treptat, întreg ecosistemul planetei. „Psychotron" aminteşte despre mutanţi şi „cyborgi"...Atenţie la versuri...1994 a adus pe piaţa muzicală al VII-lea lor album „Youthanasia", unde avem deja de-a face cu un Megadeth ceva mai calm la „solistici", dar deja a fost înterzis în Singapore şi Malaezia datorită coperţii ce înfăţişează o spălătoreasă care atîrnă pe sîrmă, în loc de rufe, un nou-născut!? Oricum, sigur vă veţi delecta cu piese ca: „Addicted To Chaos", „Blood of Herroes", „Family Tree", etc.

P.S. Special Thanks to Mirelle M.

Remus CERNEA

VIDEOMANIA

Tommyknockers

Cu: Jimmy Smits, John Ashton, Tracy Lords
Scenariul: Lawrence D. Cohen
Regia: John Power
Producţie SUA, 1992

Filmele bazate pe cărţi respectă mai mult sau mai puţin ideile şi acţiunea celor din urmă. Nu ştiu în ce măsură filmele *„Tommyknockers"*, *„The Shinning"* şi *„The Lawnmower Man"* respectă cuprinsul textelor lui Stephen King *(fiindcă scenariile celor trei pelicule se inspiră din creaţia acestui scriitor)*. Nu ştiu dacă realizatorii au folosit numele popular al lui *King* drept reclamă sau nu. Însă ştiu sigur că cele trei filme mi-au plăcut şi m-au făcut să îmi doresc să citesc romanele care au stat la baza lor. Plimbîndu-se prin pădurea ce străjuieşte la marginea oraşului american *„Haven Falls"*, scriitoarea *B. Anderson* descoperă un obiect metalic îngropat în pămînt şi care emană o lumină verde-fosforescentă. Apoi încep nebuniile care te ţin încordat tot restul filmului: cîinelui scriitoarei îi strălucesc ochii ca sticla, păpuşile unei poliţiste prind viaţă, ajungînd să o ucidă pe proprietară *(şi o fac atît de bine, încît nu rămîne fir de păr din ea)*, oamenii capătă diverse puteri paranormale, rujul unei femei se preschimbă într-un fel de armă laser... nu mai enumăr ciudăţeniile, pentru că mi-ar trebui mai multe pagini şi aş altera farmecul filmului.

Se pare însă că oamenii legii împreună cu poetul James Gardner nu sînt afectaţi de misteriosul fenomen declanşat de obiectul din pădure (care se dovedeşte a fi o parte dintr-un complex ciudat de blocuri albe ce adăpostesc nenumărate surse de lumină verde-fosforescentă).

Poliţiştii şi poetul sînt vînaţi cu înverşunare de tot ce mişcă (de la un automat de Coca-Cola pînă la oameni)

Numai James scapă datorită sentimentului de iubire ce îl leagă de scriitoarea Anderson - devenită între timp şefa tuturor oamenilor din orăşel, degeneraţi treptat într-un soi de mumii ambulante.

Protejat de scriitoare, poetul nu se lasă pînă nu descoperă cauza ciudăţeniilor. Răspunsul se află îngropat sub complexul din pădure. Iar ceea ce există acolo e mai înfricoşător şi mai rău decît moartea, provenind din adîncurile spaţiului...

Florin Iulian HRIB